

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van... houdende regels inzake aangewezen kunststofproducten voor eenmalig gebruik, producten van oxo-degradeerbare kunststoffen en kunststofhoudend vistuig en houdende wijziging van het Besluit beheer verpakkingen 2014 (Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik)

VERSIE TEN BEHOEVE VAN DE INTERNETCONSULTATIE

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van, nr. IENW/BSK-2020/..., Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PbEU 2019, L 155) en gelet op artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van, nr.);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van, nr. IENW/BSK-, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1 (begripsbepalingen)

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik*: richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PbEU 2019, L 155);
- *havenontvangstvoorziening*: havenontvangstvoorziening als bedoeld in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen;
- *in de handel brengen*: het voor het eerst op de markt aanbieden van een product;
- *kunststof*: materiaal bestaande uit een polymeer als bedoeld in artikel 3, punt 5, van Verordening (EG) nr. 1907/2006, waaraan mogelijk additieven of andere stoffen zijn toegevoegd, en dat als een structureel hoofdbestanddeel van eindproducten kan worden gebruikt, met uitzondering van natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn;
- *kunststofproduct voor eenmalig gebruik*: product dat geheel of gedeeltelijk van kunststoffen is gemaakt en niet werd bedacht, ontworpen of in de handel gebracht om binnen zijn levensduur meerdere cycli te maken door te worden teruggestuurd naar een producent om opnieuw gevuld te worden of opnieuw gebruikt te worden voor het doel waarvoor het gemaakt was;
- *op de markt aanbieden*: in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van een product met het oog op distributie, consumptie of gebruik;

- *oxo-degradeerbare kunststoffen*: kunststofmaterialen die additieven bevatten die via oxidatie het kunststofmateriaal afbreken tot microfragmenten of chemisch ontbinden;
- *producent*:
 - 1°. elke in Nederland gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, kunststofproducten voor eenmalig gebruik vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en in Nederland kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik of kunststofhoudend vistuig in de handel brengt, niet zijnde personen die visserijactiviteiten uitvoeren zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 28, van Verordening (EG) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad;
 - 2°. elke in een lidstaat van de Europese Unie of derde land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik, of kunststofhoudend vistuig in een andere lidstaat verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, door overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU, niet zijnde personen die visserijactiviteiten uitvoeren zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 28, van Verordening (EG) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad;
- *richtlijn consumentenrechten*: richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEU 2011, 304);
- *richtlijn havenontvangstvoorzieningen*: richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG (PbEU 2019, L 151);
- *tabaksproducten*: tabaksproducten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Tabaks- en rookwarenwet;
- *verpakking*: verpakking als bedoeld in artikel 1 van het Besluit beheer verpakkingen 2014;
- *verordening (EU) 2017/745*: verordening (EU) 2017/745 betreffende medische hulpmiddelen, tot wijziging van Richtlijn 2001/83/EG, Verordening (EG) nr. 178/2002 en Verordening (EG) nr. 1223/2009, en tot intrekking van Richtlijnen 90/385/EEG en 93/42/EEG van de Raad' (PbEU 2017, L 117);
- *vistuig*: elk voorwerp of onderdeel van een werktuig dat wordt gebruikt in de visserij of de aquacultuur om in zee levende organismen af te zonderen, te vangen of te kweken, of dat op het zeeoppervlak drijft en wordt uitgezet met als doel dergelijke in zee levende organismen aan te trekken, te vangen of te kweken;
- *vistuigafval*: elk vistuig dat een afvalstof is, met inbegrip van alle afzonderlijke bestanddelen, stoffen of materialen die deel uitmaakten van of bevestigd waren aan dergelijk vistuig toen het werd afgedankt, werd achtergelaten of verloren raakte;
- *vochtige doekjes*: vooraf bevochtigde doekjes voor persoonlijke hygiëne of huishoudelijk gebruik;
- *wet*: Wet milieubeheer.

Artikel 2 (handelsverbod)

Het is verboden producten vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen en de volgende kunststofproducten voor eenmalig gebruik in Nederland in de handel te brengen:

- a. katoenen wattenstaafjes, tenzij dit medische hulpmiddelen zijn als bedoeld in artikel 2, punt 1, van verordening (EU) 2017/745;

- b. bestek, waaronder vorken, messen, lepels en eetstokjes;
- c. borden;
- d. rietjes, tenzij dit medische hulpmiddelen zijn als bedoeld in artikel 2, punt 1, van verordening (EU) 2017/745;
- e. roerstaafjes voor dranken;
- f. stokjes en de mechanismen van die stokjes die worden bevestigd aan ballonnen ter ondersteuning van die ballonnen, die worden verstrekt aan consumenten.

Artikel 3 (markeringsvoorschriften)

Producenten van de volgende kunststofproducten voor eenmalig gebruik:

- a. maandverbanden, tampons, inbrengulzen voor tampons;
- b. vochtige doekjes, en
- c. tabaksproducten met filters en filters die worden verkocht voor gebruik in combinatie met tabaksproducten:

voorzien de primaire en secundaire verpakkingen van die producten van markeringen

waarmee opvallende, duidelijk leesbare en onuitwisbare informatie wordt verstrekt over:

- 1°. passende en ongepaste manieren om zich van deze producten te ontdoen, in overeenstemming met de afvalhiërarchie; en
- 2°. de aanwezigheid van kunststoffen in deze producten en de negatieve effecten op het milieu van zwerfafval of andere ongepaste manieren om zich van die producten te ontdoen.

Artikel 4 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid vochtige doekjes en ballonnen)

1. Producenten van vochtige doekjes en van ballonnen die worden verstrekt aan consumenten zijn verantwoordelijk voor het bijdragen aan vermindering van het zwerfafval van die producten in het milieu en nemen de volgende maatregelen, waarvan zij de kosten dekken:

- a. het bewust maken van consumenten over:
 - 1°. de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven voor die producten, systemen voor hergebruik en de mogelijkheden en de beste praktijken voor een deugdelijk afvalbeheer;
 - 2°. de effecten op het milieu, met name het mariene milieu, van zwerfafval en onjuiste manieren van afvalverwijdering van die producten; en
 - 3°. de gevolgen van onjuiste manieren van afvalverwijdering op de riolering;
- b. het opruimen, het vervoer en de verwerking, door of namens de overheid, van het zwerfafval van die producten.

2. Een in Nederland gevestigde producent die producten als bedoeld in het eerste lid in een andere lidstaat verkoopt, wijst in die andere lidstaat met een schriftelijk mandaat een vertegenwoordiger aan, die verantwoordelijk is voor het naleven van de verplichtingen van de producent die voortvloeien uit de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ter implementatie van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik in die andere lidstaat.

Artikel 5 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid tabaksproducten)

1. Producenten van tabaksproducten met filters en filters die worden verkocht voor gebruik in combinatie met tabaksproducten zijn verantwoordelijk voor het bijdragen aan vermindering van het zwerfafval van die producten in het milieu door de kosten te dekken van de overheidsmaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, alsmede de kosten voor de openbare inzamelsystemen voor het afval van die producten, het plaatsen en exploiteren daarvan.

2. Producenten als bedoeld in het eerste lid leveren met ingang van het daarvoor vastgestelde kalenderjaar aan Onze Minister gegevens over afval van die producten in overeenstemming met het daarvoor geldende format.
3. Een in Nederland gevestigde producent die producten als bedoeld in het eerste lid in een andere lidstaat verkoopt, wijst in die andere lidstaat met een schriftelijk mandaat een vertegenwoordiger aan, die verantwoordelijk is voor het naleven van de verplichtingen van de producent die voortvloeien uit de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ter implementatie van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik in die andere lidstaat.

Artikel 6 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor kunststofhoudend vistuig)

1. Producenten van kunststofhoudend vistuig zijn verantwoordelijk voor de inzameling van een jaarlijks minimumpercentage afval van kunststofhoudend vistuig, dat voor 2023 tenminste 23% bedraagt van door hen in Nederland in de handel gebracht kunststofhoudend vistuig en voor de daarop volgende jaren per jaar 3% hoger ligt.
2. Onze Minister kan het percentage met ten hoogste 10% naar boven of naar beneden bijstellen voor 2023 en voor de jaren daarna jaarlijks met ten hoogste 3%, indien de resultaten of verwachtingen van de haalbaarheid daarvan daartoe aanleiding geven.
3. De producenten, bedoeld in het eerste lid, nemen de volgende maatregelen waarvan zij de kosten dekken:
 - a. het bewust maken van gebruikers over:
 - 1°. de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven voor de producten, bedoeld in het eerste lid, systemen voor hergebruik en de mogelijkheden en de beste praktijken voor een deugdelijk afvalbeheer; en
 - 2°. de effecten op het milieu, met name het mariene milieu, van zwerfafval en onjuiste manieren van afvalverwijdering van die producten;
 - b. het gescheiden inzamelen van afval van kunststofhoudend vistuig dat in overeenstemming met artikel 12b van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen is aangeleverd aan de havenontvangstvoorzieningen of aan gelijkwaardige inzamelsystemen die niet onder de richtlijn havenontvangstvoorzieningen vallen; en
 - c. het vervoer en de verwerking van het gescheiden ingezamelde afval van kunststofhoudend vistuig.
4. Een in Nederland gevestigde producent die kunststofhoudend vistuig in een andere lidstaat verkoopt, wijst in die lidstaat met een schriftelijk mandaat een vertegenwoordiger aan, die verantwoordelijk is voor het naleven van de verplichtingen van de producent die voortvloeien uit de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ter implementatie van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik in die andere lidstaat.
5. Producenten van kunststofhoudend vistuig leveren met ingang van 2023 in overeenstemming met het daarvoor geldende format aan Onze Minister de gegevens aan over de door hen jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte hoeveelheid kunststofhoudend vistuig en ingezameld afval van dat vistuig door havenontvangstvoorzieningen of door gelijkwaardige inzamelsystemen die niet onder de richtlijn havenontvangstvoorzieningen vallen.

Artikel 7

Het Besluit beheer verpakkingen 2014 wordt als volgt gewijzigd.

A

Artikel 6a wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Voor het behalen van de doelstelling, bedoeld in het eerste lid, is voor kunststof flessen waarop artikel 12 niet van toepassing is, niet-gescheiden inzameling toegestaan, mits de aldus ingezamelde flessen, doppen en deksels inbegrepen, niet minder potentieel bevatten om voorbereiding voor hergebruik, recycling of andere behandelingen voor nuttige toepassing te ondergaan en de producten die uit die handelingen voortkomen een vergelijkbare kwaliteit hebben als producten die voortvloeien uit gescheiden ingezamelde flessen.

B

Na artikel 15 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 6a Kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik

Artikel 15a

In deze paragraaf en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik*: richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PbEU 2019, L 155);
- *geharmoniseerde norm*: geharmoniseerde norm als bedoeld in artikel 2, punt 1, onder c), van Verordening (EU) nr. 1025/2012;
- *kunststof*: materiaal bestaande uit een polymeer als bedoeld in artikel 3, punt 5, van Verordening (EG) nr. 1907/2006, waaraan mogelijk additieven of andere stoffen zijn toegevoegd, en dat als een structureel hoofdbestanddeel van eindproducten kan worden gebruikt, met uitzondering van natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn;
- *kunststofverpakking voor eenmalig gebruik*: verpakking die geheel of gedeeltelijk van kunststoffen is gemaakt en niet werd bedacht, ontworpen of in de handel gebracht om binnen zijn levensduur meerdere cycli te maken door te worden teruggestuurd naar een producent of importeur om opnieuw gevuld te worden of opnieuw gebruikt te worden voor het doel waarvoor het gemaakt was;
- *oxo-degradeerbare kunststoffen*: kunststofmaterialen die additieven bevatten die via oxidatie het kunststofmateriaal afbreken tot microfragmenten of chemisch ontbinden.

Artikel 15b

Het is verboden verpakkingen vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen en de volgende kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik in Nederland in de handel te brengen:

- a. eenpersoonsvoedselverpakkingen met of zonder deksel, die zijn gemaakt van geëxpandeerd polystyreen voor voedingsmiddelen, niet zijnde zakjes en wikkels, die:
 - 1°. bestemd zijn voor onmiddellijke consumptie ter plaatse of om mee te nemen;
 - 2°. typisch uit de verpakking worden geconsumeerd; en
 - 3°. gereed zijn voor consumptie en geen verdere bereiding behoeven;
- b. drankverpakkingen gemaakt van geëxpandeerd polystyreen, inclusief doppen en deksels;
- c. drinkbekers gemaakt van geëxpandeerd polystyreen, inclusief doppen en deksels.

Artikel 15c

1. Het is verboden kunststof drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter, voor eenmalig gebruik, inclusief doppen en deksels, in Nederland

in de handel te brengen indien deze niet zijn voorzien van doppen en deksels die tijdens het gebruik bevestigd blijven aan de verpakking.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. glazen of metalen drankverpakkingen met kunststoffen doppen en deksels;
- b. drankverpakkingen bestemd en gebruikt voor vloeibare voeding voor specifiek medisch gebruik zoals gedefinieerd in artikel 2, onder g, van verordening (EU) 609/2013; en

c. metalen doppen en deksels met kunststofverzegeling.

3. Drankverpakkingen voldoen in ieder geval aan het eerste lid indien ze voldoen aan de in het Publicatieblad van de Europese Unie gepubliceerde geharmoniseerde normen als bedoeld in artikel 6, vierde lid, van de EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

4. De producent of importeur draagt er zorg voor dat door hem in Nederland in de handel gebrachte kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik van ten hoogste 3 liter, inclusief doppen en deksels, met als hoofdbestanddeel polyethyleentereftalaat, niet zijnde drankverpakkingen als bedoeld in het tweede lid, onder a en b, vanaf 2025 ten minste 25% gerecyclede kunststoffen bevatten.

5. De producent of importeur draagt er zorg voor dat door hem in Nederland in de handel gebrachte kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik van ten hoogste 3 liter, inclusief doppen en deksels, niet zijnde drankverpakkingen als bedoeld in het tweede lid, onder a en b, en vierde lid, vanaf 2030 ten minste 30% gerecyclede kunststoffen bevatten.

6. De producent of importeur van drankflessen als bedoeld in het vierde en vijfde lid levert aan Onze Minister de gegevens aan over het gehalte recyclelaat in de drankflessen die door hem jaarlijks in Nederland in de handel zijn gebracht.

7. De producenten of importeurs kunnen gezamenlijk uitvoering geven aan de verplichtingen, bedoeld in het vierde, vijfde en zesde lid, waarbij de percentages, genoemd in het vierde en vijfde lid, worden berekend als gemiddelde van alle flessen, bedoeld in die artikelen.

Artikel 15d

1. Artikel 3, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing op bij ministeriële regeling aangewezen kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik.

2. Voor het verstrekken van de aangewezen verpakkingen wordt een bij die regeling te bepalen bedrag in rekening gebracht.

3. De producent of importeur van de volgende kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik, levert met ingang van het daarvoor vastgestelde kalenderjaar in overeenstemming met het daarvoor geldende format aan Onze Minister de gegevens aan over de door hen jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte hoeveelheid van die kunststofverpakkingen:

- a. eenpersoonsvoedselverpakkingen, met of zonder deksel, voor voedingsmiddelen die:
 - 1°. bestemd zijn voor onmiddellijke consumptie ter plaatse of om mee te nemen;
 - 2°. typisch uit de verpakking worden geconsumeerd; en
 - 3°. gereed zijn voor consumptie en geen verdere bereiding behoeven;
- b. drinkbekers, inclusief doppen en deksels.

Artikel 15e

De producent of importeur van kunststof drinkbekers voor eenmalig gebruik voorziet die drinkbekers van markeringen waarmee opvallende, duidelijk leesbare en onuitwisbare informatie wordt verstrekt over:

- a. passende en niet passende manieren om zich van deze drinkbekers te ontdoen, in overeenstemming met de afvalhiërarchie;

b. de aanwezigheid van kunststoffen in deze drinkbekers en de negatieve effecten op het milieu van zwerfafval of andere ongepaste manieren om zich van die drinkbekers te ontdoen.

Artikel 15f

1. Dit artikel is van toepassing op de producent of importeur die de volgende kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik in Nederland in de handel brengt:

a. eenpersoonsvoedselverpakkingen met of zonder deksel, voor voedingsmiddelen, niet zijnde zakjes en wikkels, die:

1°. bestemd zijn voor onmiddellijke consumptie ter plaatse of om mee te nemen;

2°. typisch uit de verpakking worden geconsumeerd; en

3°. gereed zijn voor consumptie en geen verdere bereiding behoeven;

b. zakjes en wikkels gemaakt van flexibel materiaal die voedingsmiddelen bevatten die bedoeld zijn om onmiddellijk uit het zakje of de wikkel te worden geconsumeerd, zonder verdere bereiding;

c. drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter, inclusief doppen en deksels met uitzondering van glazen of metalen drankverpakkingen met kunststoffen doppen en deksels;

d. drinkbekers, inclusief doppen en deksels;

e. lichte plastic draagtassen als bedoeld in artikel 3, onder 1, quater, van de richtlijn verpakkingen.

2. De producent of importeur treft de volgende maatregelen ter bewustmaking van de consument en dekt de kosten daarvan:

a. de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven voor de verpakkingen, bedoeld in het eerste lid, systemen voor hergebruik en de mogelijkheden en de beste praktijken voor een deugdelijk afvalbeheer;

b. de effecten op het milieu, met name het mariene milieu, van zwerfafval en onjuiste manieren van afvalverwijdering van die verpakkingen; en

c. de gevolgen van onjuiste manieren van afvalverwijdering op de riolering.

3. De producent of importeur dekt tevens de kosten van het opruimen van zwerfafval van de door hem in Nederland de handel gebrachte verpakkingen als bedoeld in het eerste lid, het vervoer en de verwerking daarvan door of namens de overheid.

4. Een in Nederland gevestigde producent of importeur die verpakkingen als bedoeld in het eerste lid in een andere lidstaat verkoopt, wijst in die lidstaat met een schriftelijk mandaat een vertegenwoordiger aan, die verantwoordelijk is voor het naleven van de verplichtingen van de producent die voortvloeien uit de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ter implementatie van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik in die andere lidstaat.

Artikel 8 (inwerkingtreding)

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 3 juli 2021.

2. In afwijking van het eerste lid:

a. treedt artikel 7, onderdeel A, in werking met ingang van 1 januari 2022.

b. treden de artikelen 5 en 7, onderdeel B, voor zover het betreft artikel 15f, in werking met ingang van 5 januari 2023;

c. treedt artikel 7, onderdeel B, voor zover het betreft artikel 15c, in werking met ingang van 3 juli 2024;

d. treden de artikelen 4 en 6 in werking met ingang van 31 december 2024.

Artikel 9 (citeertitel)

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik. 7

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Nota van toelichting

Algemeen

1. Inleiding

Het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik (hierna: het Besluit) strekt tot implementatie van richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PbEU 2019, L 155) (hierna: richtlijn 2019/904). De implementatiedatum van deze richtlijn is uiterlijk 3 juli 2021. Er is sprake van zuivere en zoveel mogelijk lastenluwe implementatie. Het besluit legt verplichtingen op aan producenten en importeurs¹ van een aantal in de richtlijn aangewezen kunststofproducten voor eenmalig gebruik, van producten vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen² en van kunststofhoudend vistuig in verband met de milieuschade van die producten in de afvalfase. Onder de aangewezen producten zijn kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik. Aangezien er al regelgeving is voor verpakkingen is ervoor gekozen de voorschriften van richtlijn 2019/904 ten aanzien van de kunststofverpakkingen in het Besluit beheer verpakkingen 2014 op te nemen. Het onderhavige besluit wijzigt daarom tevens het Besluit beheer verpakkingen 2014 (hierna: Besluit verpakkingen). Een aantal bepalingen zal verder worden uitgewerkt in een ministeriële regeling. Als bijlage bij deze nota van toelichting is een transponeringstabel opgenomen.

2. Richtlijn 2019/904

2.1 Aanleiding

Richtlijn 2019/904 vloeit voort uit het Europese actieplan voor de circulaire economie en de Europese kunststoffenstrategie en bevordert circulaire benaderingen waarin duurzame en niet-toxische herbruikbare producten en systemen voorrang krijgen op producten voor eenmalig gebruik.

De aanleiding voor richtlijn 2019/904 is het plastic afval in zee. De hoeveelheid kunststofzwerfafval in oceanen en zeeën neemt steeds meer toe en hiermee ook de schadelijke effecten voor het milieu en de gezondheid. Tegelijkertijd is er economische schade omdat waardevol materiaal verloren gaat dat terug in de economie gebracht zou kunnen worden. Het toenemende gebruik van kunststof in toepassingen met een korte levensduur, die niet met het oog op hergebruik of recycling zijn ontworpen, heeft ervoor gezorgd dat de bijbehorende productie- en consumptiepatronen steeds minder efficiënt en meer lineair zijn geworden. De maatregelen in richtlijn 2019/904 zijn erop gericht ondernemingen en consumenten te helpen om in de richting van duurzame alternatieven op te schuiven en economische kansen te creëren. De gedachte erachter is dat het ontwikkelen van vernieuwende en duurzame alternatieve materialen, producten en bedrijfsmodellen een positieve uitwerking kan hebben op de technische en wetenschappelijke vaardigheden en op het industriële concurrentievermogen. De Europese Unie (hierna: EU) wil haar bijdrage leveren aan het voorkomen en verminderen van zwerfafval dat afkomstig is van bronnen op land en op zee en streeft ernaar voor de rest van de wereld de standaard te zetten.

¹ Waar in het vervolg van deze toelichting producenten worden genoemd, worden daaronder ook importeurs begrepen.

² Oxo-afbreekbare plastics worden steeds meer gebruikt voor onder andere plastic bekertjes en schaaltes voor eenmalig gebruik en daarnaast voor toepassingen zoals lichte plastic tassen. Aan de materialen zijn chemische additieven toegevoegd. Hierdoor wordt het plastic sneller afgebroken als het in aanraking komt met UV-licht, zuurstof of warmte. Het plastic valt uiteen in minuscule deeltjes, wat bijdraagt aan de vorming van microplastics.

2.2. Doelstellingen en inhoud Richtlijn 2019/904

Richtlijn 2019/904 heeft tot doel het voorkomen en verminderen van de effecten op het milieu, in het bijzonder van het mariene milieu, en op de menselijke gezondheid, van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik, producten vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen en kunststofhoudend vistuig. Daarnaast tracht de richtlijn de overgang naar een circulaire economie te bevorderen waarmee ook een bijdrage wordt geleverd aan de efficiënte werking van de interne markt.

Richtlijn 2019/904 legt de focus op de top tien kunststofproducten voor eenmalig gebruik die het meest op de stranden van de EU zijn aangetroffen en vistuig, omdat deze kunststofproducten samen goed zijn voor 70% van het zwerfafval op de stranden van de EU. Kunststofhoudende filters van of voor tabaksproducten zijn het op één na meest gevonden kunststofproduct voor eenmalig gebruik op de stranden van de EU. Vistuig is goed voor 27% van al het zwerfafval op Europese stranden. Ongeveer 86% van alle kunststofproducten voor eenmalig gebruik die in het mariene zwerfafval worden gevonden, vallen onder richtlijn 2019/904. Het betreft een grote verscheidenheid aan producten met een korte levensduur.

Richtlijn 2019/904 tracht de onderliggende oorzaken voor zwerfafval aan te pakken. Hiervoor schrijft de richtlijn verschillende maatregelen voor die veelal gericht zijn op de producent maar ook op de consument.

Producten die zijn vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen zijn verboden, ongeacht om welk product het gaat. Daarnaast is een aantal kunststofproducten voor eenmalig gebruik, waaronder voedsel- en drankverpakkingen, bestek, borden en drinkbekers, waarvoor duurzame en minder schadelijke alternatieven voorhanden en betaalbaar zijn, eveneens verboden. Daarbij wordt een uitzondering gemaakt voor producten die een medisch hulpmiddel zijn; wattenstaafjes en rietjes.

Voor producten waarvoor geen alternatieven bestaan, ligt de focus op het terugdringen van het gebruik van die producten door die producenten financieel verantwoordelijk te stellen voor de gevolgen voor het milieu van het afval van hun producten en het beter voorlichten van de consument. Verwacht wordt dat dit zal ook bijdragen aan consumptievermindering. Voor kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik³ moeten lidstaten van de Europese Unie (hierna: lidstaten) maatregelen treffen waarmee in 2026 een meetbare kwantitatieve consumptievermindering ten opzichte van 2022 wordt bereikt.

Bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik zoals maandverband, tampons en inbrengulzen voor tampons (hierna: hygiëneproducten) wattenstaafjes en vochtige doekjes worden vaak verkeerd weggegooid. Deze producten komen daardoor terecht in het riool en kunnen uiteindelijk ook op de Europese stranden terecht komen. Verwijdering via rioleringen kan bovendien aanzienlijke economische schade toebrengen aan de riolering, omdat pompen dichtslibben en buizen geblokkeerd raken. Voor deze kunststofproducten is er vaak een gebrek aan informatie over de materiaalkenmerken van het product en over de beste manieren om afval van die producten te verwijderen.

Informatie aan de consument wordt naast voorlichting ook geleverd door markeringen die moeten worden aangebracht op de verpakkingen van kunststofproducten voor eenmalig gebruik, waaronder hygiëneproducten, vochtige doekjes en tabaksproducten.

³ Ook wel voedselverpakkingen voor 'on-the-go consumptie' genoemd.

Verder zijn er producteisen die inhouden dat doppen en deksels tijdens het gebruik aan de drankverpakkingen bevestigd blijven en verplichten tot een toename van het gehalte recyclelaar⁴ in kunststof drankflessen.

Richtlijn 2019/904 verplicht de lidstaten om in 2025 77% en in 2029 90% van de kunststof drankflessen gescheiden in te zamelen ten behoeve van recycling. Verondersteld wordt dat dit leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het ingezamelde materiaal en een verbetering van de afvalrecycling.

Producenten van de meeste hiervoor genoemde kunststofproducten worden door richtlijn 2019/904 verantwoordelijk voor de kosten die de door hen in de handel gebrachte producten in de afvalfase hebben. Zij moeten ook maatregelen treffen om consumenten bewust te maken van alternatieve producten, de juiste manier om afval te verwijderen en de effecten van onjuiste verwijdering op het milieu en dragen ook de kosten van die maatregelen.

Richtlijn 2019/904 is binnen enkele maanden tot stand gekomen, waardoor een aantal onderdelen van richtlijn 2019/904 nog nadere uitwerking behoeft. Daarom zijn of zullen door de Europese Commissie nog richtsnoeren en uitvoeringshandelingen (worden) opgesteld die meer duidelijkheid geven over dan wel een invulling geven aan onderdelen van richtlijn 2019/904.

De Europese Commissie zal uiterlijk op 3 juli 2027 een evaluatie uitvoeren van richtlijn 2019/904 en de werking daarvan. Deze evaluatie wordt gebaseerd op gegevens die door lidstaten worden verzameld tijdens de uitvoering van deze richtlijn. De elementen van de evaluatie staan in artikel 15 van richtlijn 2019/904.

3. Verhouding richtlijn 2019/904 tot andere EU-richtlijnen

In andere richtlijnen worden enkele regelgevende oplossingen aangeboden om het probleem van (marien) zwerfafval aan te pakken; Het gaat om de volgende richtlijnen: richtlijn 2008/98/EG⁵ (hierna: kaderrichtlijn afvalstoffen), richtlijn 94/62/EG⁶ (hierna: richtlijn verpakkingen), richtlijn 2019/883⁷ (hierna: richtlijn havenontvangstvoorzieningen), richtlijn 2000/60/EG⁸ (hierna: kaderrichtlijn water), richtlijn 2008/56/EG⁹ (hierna: kaderrichtlijn mariene strategie) en richtlijn 2014/40/EU¹⁰ (hierna: tabaksproductenrichtlijn). Het effect van deze richtlijnen voor het probleem van zwerfafval wordt echter als ontoereikend ervaren. Richtlijn 2019/904 bouwt voort op de bestaande (afval)wetgeving van de EU. Ze verplicht lidstaten

⁴ Dit is gerecycled plastic.

⁵ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PbEU 2008, L 312).

⁶ Richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval (PbEG 1994, L 365).

⁷ Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG (PbEU 2019, L 151).

⁸ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (Pb EU 2000, L 327).

⁹ Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (kaderrichtlijn mariene strategie) (PbEU 2008, L 164).

¹⁰ Richtlijn 2014/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van Richtlijn 2001/37/EG (Pb EU 2014, L 127).

aanvullende maatregelen te nemen ter preventie, bestrijding en opruiming van zwerfafval.

Kaderrichtlijn afvalstoffen

De kaderrichtlijn afvalstoffen voorziet in minimumeisen die gesteld dienen te worden aan regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (hierna: UPV). Deze eisen hebben betrekking op het innamesysteem van afval, informatieverstrekking aan de afvalhouders, het beschikbaar hebben van voldoende financiële en organisatorische middelen om de verantwoordelijkheden na te komen, het doen van een melding en het toezenden van een verslag en de mogelijkheid tot gezamenlijke uitvoering. Richtlijn 2019/904 stelt aanvullende voorschriften inzake UPV voor producenten van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en kunststofhoudend vistuig, bijvoorbeeld het vereiste dat kosten voor het opruimen van zwerfafval van die kunststofproducten voor rekening van de producenten komen.

Richtlijn verpakkingen

De richtlijn verpakkingen heeft tot doel preventie van verpakkingsafval, hergebruik, recycling en andere nuttige toepassing om het weggooien van afval te verminderen. De doelstelling voor recycling houdt in dat in 2030 ten minste 70 gewichtsprocent van alle verpakkingsafval wordt gerecycleerd. Ook worden lidstaten verplicht maatregelen te nemen om het aandeel aan herbruikbare verpakkingen op de markt te verhogen.

Richtlijn 2019/904 levert met de minimumdoelstellingen voor de gescheiden inzameling voor kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik een bijdrage aan het bereiken van de doelstellingen van de richtlijn verpakkingen voor het recyclen van verpakkingsafval. Verder verbiedt richtlijn 2019/904 het gebruik van drinkbekers en voedsel- en drankverpakkingen van geëxpandeerd polystyreen en schrijft het andere maatregelen voor om het gebruik van kunststof verpakkingen, die het vaakst in het milieu worden aangetroffen, terug te dringen. Uit de richtlijn verpakkingen volgt dat producenten verantwoordelijk zijn voor de inname van al hun verpakkingen. Richtlijn 2019/904 legt aanvullende verplichtingen op aan producenten.

De producteisen van richtlijn 2019/904 inzake vastzittende doppen en deksels aan drankverpakkingen en het gehalte aan recyclelaar in kunststof drankflessen komen bovenop de essentiële eisen van bijlage II bij de richtlijn verpakkingen over de samenstelling en de herbruikbare en nuttige toe te passen (inclusief recyclebare) aard van verpakkingen.

Richtlijn 2019/904 is een aanvulling op maar ook een lex specialis ten opzichte van de richtlijn verpakkingen en de kaderrichtlijn afvalstoffen. Indien één van deze richtlijnen in strijd is met richtlijn 2019/904 dan gaat richtlijn 2019/904 voor. Dat is het geval voor het handelsverbod dat op grond van richtlijn 2019/904 geldt voor bepaalde kunststofproducten.

Richtlijn havenontvangstvoorzieningen

De richtlijn havenontvangstvoorzieningen verbetert de beschikbaarheid en het gebruik van toereikende havenontvangstvoorzieningen voor de afgifte van afval van schepen en regelt dat afval van schepen (inclusief vistuig) gescheiden kan worden ingezameld door de havenontvangstvoorzieningen teneinde hergebruik en recycling te vergemakkelijken. Kunststoffen bestanddelen van vistuig hebben een hoog recyclingpotentieel.

Het systeem voor indirecte bijdragen zoals voorzien in de richtlijn havenontvangstvoorzieningen beoogt de financiële stimulans om scheepsafval op zee te lozen te verminderen en verzekert een recht van afgifte. Schippers betalen ongeacht of er afval wordt afgegeven bij een havenontvangstvoorziening. Voor vuilnis en passief opgevisst afval, waaronder vistuig, geldt dat de kosten van inzameling, opslag en verwerking 100% indirect gefinancierd dienen te worden.

Richtlijn 2019/904 vormt een aanvulling op de richtlijn havenontvangstvoorzieningen door maatregelen te introduceren om vissers op andere manieren financieel te stimuleren hun vistuigafval aan land te brengen en zo een mogelijke verhoging van de te betalen indirecte afvalbijdrage te vermijden. Zo verplicht richtlijn 2019/904 de lidstaten om in aanvulling op richtlijn havenontvangstvoorzieningen UPV in te voeren voor kunststofhoudend vistuig en kunststofhoudende bestanddelen van vistuig. Verwacht wordt dat de hoogte van de indirecte financiering zoals voorzien in de richtlijn havenontvangstvoorzieningen omlaag kan, op het moment dat er vanuit de UPV ook kosten van inzameling, opslag en verwerking van vistuig worden gefinancierd. Naar verwachting zullen deze mechanismen en stimulansen ervoor zorgen dat verhoudingsgewijs meer vistuig aan het eind van zijn levensduur zal worden teruggewonnen.

Kaderrichtlijn water en kaderrichtlijn mariene strategie

De kaderrichtlijn water en de kaderrichtlijn mariene strategie maken deel uit van de EU-waterwetgeving.

De kaderrichtlijn water geeft een kader voor de bescherming van oppervlaktewater en grondwater en heeft als algemeen doel het voorkomen van de achteruitgang en het bereiken van een goede chemische en ecologische toestand van het oppervlaktewater respectievelijk een goede kwalitatieve en kwantitatieve toestand van het grondwater. Lidstaten nemen maatregelen om een goede toestand te bereiken en te behouden. Hiervoor worden stroomgebiedsbeheerplannen uitgewerkt. Bestrijding en monitoring van zwerfafval maakt echter geen onderdeel uit van de kaderrichtlijn water. Daarin voorziet richtlijn 2019/904.

De kaderrichtlijn mariene strategie verplicht lidstaten ertoe een goede milieutoestand van het mariene milieu te bewerkstelligen en biedt hiermee aanknopingspunten voor de aanpak van zwerfafval. De kaderrichtlijn mariene strategie gaat uit van elf elementen op basis waarvan de goede milieutoestand wordt vastgesteld. Eén daarvan is zwerfvuil. De milieudoelen vanuit de kaderrichtlijn mariene strategie zijn gericht op afname van de hoeveelheid zichtbaar zwerfvuil op de kust (strandafval) en op de afname van de hoeveelheid zwerfvuil in mariene organismen (afval in noordse-stormvogelmagen). Een praktisch aangrijpingspunt voor het formuleren van maatregelen om deze doelen te bereiken is de top tien van angespoelde items op het strand. De jarenlange inspanningen die in het kader van de kaderrichtlijn mariene strategie zijn geleverd met het oog op de monitoring van het zwerfvuil op de Europese stranden vormen de wetenschappelijke basis van richtlijn 2019/904. Zo draagt ook richtlijn 2019/904 met de voorgestelde maatregelen bij aan een vermindering van plastic in het aquatisch milieu.

Tabaksproductenrichtlijn

De tabaksproductenrichtlijn beoogt de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, presentatie en verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten teneinde de interne markt voor tabaksproducten en aanverwante producten beter te doen functioneren.

Uit de tabaksproductenrichtlijn volgen regels over de zogenoemde algemene waarschuwing, de informatieve boodschap en de gecombineerde gezondheidswaarschuwing die op verpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten moeten worden aangebracht. Die regels zijn overigens niet uitputtend; er zijn ook nationale regels met betrekking tot verpakkingen, zie daarover hoofdstuk 5 van deze nota van toelichting.

De maatregelen met betrekking tot markeringsvoorschriften en UPV inclusief bewustmakingsmaatregelen van richtlijn 2019/904 zijn aanvullend ten opzichte van tabaksproductenrichtlijn. Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat minder zwerfafval wordt achtergelaten na consumptie van tabaksproducten met kunststof houdende filters. De markeringen zullen moeten worden aangebracht op dat deel van de verpakkingen dat niet in beslag wordt genomen door de genoemde gezondheidswaarschuwingen die uit de tabaksproductenrichtlijn volgen.

4. Hoofdpijnen van het besluit

Het Besluit en het Besluit verpakkingen zijn gebaseerd op artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm). Op grond van dat artikel kunnen bij algemene maatregel van bestuur ter stimulering van hergebruik, preventie, recycling en andere nuttige toepassing, van een doelmatig beheer van afvalstoffen of anderszins in het belang van de bescherming van het milieu regels worden gesteld met betrekking tot het vervaardigen, in Nederland invoeren, toepassen, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen, in ontvangst nemen, innemen, nuttig toepassen en verwijderen van bij de maatregel aangewezen stoffen, mengsels of producten of afvalstoffen. Op grond van artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm kunnen nadere regels bij ministeriële regeling worden gesteld.

Het Besluit bevat regels voor producten die zijn gemaakt van oxo-degradeerbare kunststoffen, voor een aantal aangewezen kunststofproducten voor eenmalig gebruik en voor kunststofhoudend vistuig. Daarnaast vult het Besluit het Besluit verpakkingen aan met een nieuwe paragraaf waarin regels over kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik zijn opgenomen, zodat voorschriften voor verpakkingen in één besluit zijn opgenomen.

De artikelen van het Besluit en de nieuwe paragraaf in het Besluit verpakkingen bevatten de eisen per onderwerp, zoals producteisen en markeringsvoorschriften, en zijn van toepassing op de daarin genoemde kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Niet alle voorschriften zijn van toepassing op alle producten. Deze opzet is conform de opbouw van richtlijn 2019/904 waarin per artikel met een verwijzing naar de onderdelen van de bijlage bij die richtlijn is aangegeven op welke producten die artikelen van toepassing zijn.

Voor de volgende kunststofproducten voor eenmalig gebruik, niet zijnde kunststofverpakkingen worden de volgende regels gesteld:

- een verbod op het in de handel brengen van alle producten die zijn vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen;
- een verbod op het in de handel brengen van kunststofproducten voor eenmalig gebruik: katoenen wattenstaafjes, bestek, borden, rietjes, roerstaafjes en ballonstokjes;
- markeringsvoorschriften voor hygiëneproducten, vochtige doekjes en tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten.
- een regeling voor UPV voor vochtige doekjes, ballonnen voor consumenten, tabaksproducten met filters en vistuig.

Voor de volgende kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik worden de volgende regels gesteld:

- een verbod op het in de handel brengen van alle verpakkingen die zijn vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen;
- een verbod op het in de handel brengen van eenpersoons voedselverpakkingen, drankverpakkingen en drinkbekers van geëxpandeerd polystyreen;
- een grondslag om bij ministeriële regeling kunststofverpakkingen aan te wijzen die niet gratis mogen worden verstrekt;
- producteisen voor drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter, inclusief doppen en deksels.
- markeringsvoorschriften voor drinkbekers.
- een regeling voor UPV voor eenpersoons voedselverpakkingen, zakjes en wikkels die voedingsmiddelen bevatten, drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter, inclusief doppen en deksels, drinkbekers inclusief doppen en deksels en lichte draagtassen.

De meeste artikelen van richtlijn 2019/904 dragen de lidstaten op aan producenten van kunststofproducten verplichtingen op te leggen. Een aantal artikelen laat geen beleidsruimte en is rechtstreeks overgenomen in het Besluit. Dit betreft het handelsverbod, productvereisten, markeringsvoorschriften en de verplichting voor producenten van bepaalde kunststofproducten om de kosten te dekken van bewustmaking van consumenten, van het inzamelen, vervoeren en verwerken van afval en van het opruimen, vervoeren en verwerken van zwerfafval. Deze UPV-verplichtingen zullen waar nodig bij ministeriële regeling verder worden uitgewerkt waarbij proportionaliteit van de lasten voor het bedrijfsleven centraal staat. De kosten bedragen niet meer dan noodzakelijk is om de maatregelen kosten-efficiënt te kunnen treffen.

Richtlijn 2019/904 bevat ook een aantal bepalingen die wel beleidsruimte bieden. Zo is er de verplichting voor lidstaten om in 2026 een meetbare kwantitatieve consumptievermindering van kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik te hebben behaald ten opzichte van 2022. De mate waarin en de wijze waarop lidstaten deze doelstelling bereiken is aan de lidstaten zelf.

Een wettelijke maatregel om consumptievermindering te bereiken zou kunnen zijn het aanwijzen van bepaalde kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik die niet gratis mogen worden verstrekt.

Daarnaast moeten bewustmakingsmaatregelen worden genomen die moeten leiden tot een gedragsverandering bij de consument. Waar nodig zullen ook de verplichtingen in een ministeriële regeling verder worden uitgewerkt, waarbij het uitgangspunt van lastenluwe implementatie leidend is.

5. Verhouding tot nationale regelgeving en tot beleidsacties

5.1 Bestaande regelgeving

Richtlijn 2019/904 bouwt voort op andere Europese richtlijnen (zie hoofdstuk 3). Sommige maatregelen in het Besluit zijn nieuw zoals het handelsverbod, de producteisen, de markeringsvoorschriften en de verplichting tot realiseren van consumptievermindering. Bestaande regelingen voor UPV zijn er voor verpakkingen, lichte plastic draagtassen en kunststofhoudend vistuig. Nieuwe regelingen voor UPV zijn verplicht gesteld voor tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten, ballonnen en vochtige doekjes. Voor zowel nieuwe en bestaande regelingen voor UPV zijn aanvullende voorschriften in het Besluit opgenomen.

5.2 Verhouding tot nationale regelgeving

- *Wet milieubeheer en Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid*

Op 1 juli 2020 treedt de wet tot wijziging van de Wm in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2018/851¹¹ (Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen 2018)¹² in werking. In deze wijzigingsrichtlijn is, voor zover voor de implementatie van richtlijn 2019/904 relevant, een verplichting neergelegd voor het opstellen van regelingen voor UPV. Deze verplichting is geïmplementeerd in artikel 9.5.2 van de Wm en in het Besluit van (...) houdende regels voor een regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor het beheer van afvalstoffen (Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid)¹³. De minimumeisen voor regelingen voor UPV die daarin zijn opgenomen, gelden voor alle producten waarvoor een regeling voor UPV op grond van artikel 9.5.2 van de Wm bestaat en gaan dus ook gelden voor producten die onder het Besluit vallen. De voorschriften die in het Besluit worden gesteld aan regelingen voor UPV zijn daarmee een aanvulling op de geldende minimumeisen in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

- *Besluit verpakkingen*

In het Besluit verpakkingen zijn producenten van verpakte producten verantwoordelijk gesteld voor de inzameling en recycling van door hen op de markt gebrachte verpakkingen. Deze producentenverantwoordelijkheid geldt voor alle verpakkingen. Het Besluit verpakkingen wordt naar aanleiding van richtlijn (EU) 2018/852¹⁴, een wijziging van de richtlijn verpakkingen, aangepast en wordt in lijn gebracht met het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Het Besluit vult Besluit verpakkingen voor de aangewezen kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik vervolgens aan.

De eis van gescheiden inzameling van kunststof drankflessen van ten hoogste drie liter, inclusief doppen en deksels in richtlijn 2019/904 is reeds geïmplementeerd in het Besluit verpakkingen, zoals gewijzigd met het Besluit van 6 maart 2020¹⁵. In dat besluit wordt voorgeschreven dat het percentage gescheiden in te zamelen drankflessen in 2022 al 90% moet zijn terwijl richtlijn 2019/904 voorschrijft 77% in 2025 en 90% in 2029.

- *Tabaks- en rookwarenwet en -besluit*

Voor tabaksproducten met filters is de Tabaks- en rookwarenwet en onderliggende regelgeving relevant. In hoofdstuk 3 van deze nota van toelichting is beschreven dat richtlijn 2014/40/EU regels stelt aan de verpakkingen van tabaksproducten, waaronder tabaksproducten met filters. Wat betreft de uiterlijke verschijningsvorm van verpakkingen zijn regels geïmplementeerd in het Tabaks- en rookwarenbesluit in combinatie met de daaronder liggende ministeriële regeling, waarmee wordt voorgeschreven dat verpakkingseenheden en buitenverpakkingen van voor roken bestemde tabaksproducten een algemene waarschuwing, een informatieve boodschap en

¹¹ Richtlijn (EU) 2018/851 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (PbEU 2018, L 150)

¹² Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen 2018 (Stb. 2020, 158).

¹³ Nog in ontwerp.

¹⁴ Richtlijn (EU) 2018/852 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende verpakking en verpakkingsafval (PbEU 2018, L150).

¹⁵ Besluit van 6 maart 2020 tot wijziging van het Besluit beheer verpakkingen 2014 in verband met het opnemen van een doelstelling voor gescheiden inzameling van kunststof drankflessen en het aanpassen van de artikelen over statiegeld op drankverpakkingen (Besluit maatregelen kunststof drankflessen) (Stb. 2020, 122)

een gecombineerde gezondheidswaarschuwing bevatten. In aanvulling op de Europese regels zijn nationale regels gesteld over de 35% van de oppervlakte die niet in beslag worden genomen door die gezondheidswaarschuwingen. Het Besluit verplicht tot het aanbrengen van markeringen zoals voorgeschreven in richtlijn 2019/904 op de verpakkingen van tabaksproducten met filters.

5.3 Verhouding tot beleidsacties

Richtlijn 2019/904 sluit aan bij bestaande beleidsacties en instrumenten en vult deze aan. Het instrument UPV is een essentieel onderdeel van efficiënt afvalbeheer. Producenten van verpakkingen zijn op dit moment al financieel of organisatorisch verantwoordelijk voor het beheer van de afvalfase van de producten die zij in de handel hebben gebracht. Verwacht wordt dat als producenten van kunststofhoudende producten verantwoordelijk worden voor het opruimen van zwerfafval van hun producten dit de hoeveelheid zwerfafval van deze producten zal terugdringen. Door aan producenten in alle lidstaten dezelfde verplichtingen voor UPV op te leggen, wordt voorkomen dat er in verschillende lidstaten verschillende regelingen voor UPV gelden. Dit zorgt voor een gelijk speelveld binnen de EU.

In het Besluit wordt de grondslag gelegd voor een verbod op het gratis verstrekken van kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik. Dit is naar analogie van het verbod op het gratis verstrekken van plastic draagtassen in winkels. Uit een evaluatie van 2019 door Rijkswaterstaat blijkt dat sinds 2015 het aantal plastic draagtassen in het zwerfafval met ongeveer 60% is gedaald. Verwacht wordt dat een verbod op het gratis verstrekken van kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik een soortgelijk effect kan hebben. Daarnaast zal worden bezien in hoeverre met vrijwillige, stimulerende en prikkelende maatregelen consumptievermindering kan worden bereikt.

De implementatie van richtlijn 2019/904 is onderdeel van een samenhangend beleid om het onnodig en problematisch gebruik van kunststof te beperken, kunststof beter in te zamelen, te recyclen en te hergebruiken. De verwachting is dat in Nederland het in richtlijn 2019/904 genoemde percentage van 25% recycleert voor 2025 reeds in de huidige praktijk wordt gehaald.

In het nationale Plastic Pact¹⁶ zijn vrijwillige afspraken gemaakt met producenten om het onnodig gebruik van kunststof verder en sneller terug te dringen, het ontwerp van producten te verbeteren, het aandeel recycleert te verhogen en de inzameling, sortering en recycling van kunststof te verbeteren en op te schalen. In het verlengde daarvan is op 6 maart 2020 ook een Europees Plastic Pact¹⁷ afgesloten waarin grensoverschrijdende samenwerking voor een extra impuls in innovatie en opschaling van circulaire initiatieven kan leiden en normen, standaarden en monitoring verder geharmoniseerd worden.

Richtlijn 2019/904 sluit ook aan bij de nationale doelstellingen op het gebied van verpakkingen, namelijk een vermindering van de milieudruk door preventie en recycling.

De Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022¹⁸ geeft invulling aan de inspanningen die gemeenten, het verpakkende bedrijfsleven en het Rijk hierbij plegen, ieder vanuit

¹⁶ <https://www.circulairondernemen.nl/uploads/8504d851f2c223e6c008497761a6521e.pdf>

¹⁷ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=cc4bba46-3825-4326-8466-fc8131c21829&title=Europees%20Plastic%20Pact.pdf>

¹⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2012/06/29/raamovereenkomst-verpakkingen-en-verpakkingenbelasting>

hun eigen verantwoordelijkheid. In deze Raamovereenkomst tussen het verpakkend bedrijfsleven en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is overeengekomen dat het verpakkende bedrijfsleven jaarlijks 20 miljoen euro ter beschikking stelt aan gemeenten voor de aanpak van zwerfafval afkomstig van verpakkingen. Daarmee is het vanuit de producenten van verpakte producten vergoeden van publieke opruimkosten voor zwerfafval, reeds een in Nederland bestaande praktijk, die ook breder wordt ingevuld dan de reikwijdte van de in de richtlijn 2019/904 voor zover die verpakkingen betreft. De Raamovereenkomst loopt eind 2022 af. In aanloop naar 2023 wordt met betrokken partijen besproken of verlenging van de afspraken over zwerfafval en/of aanpassing van de daarin opgenomen financiële bijdrage mogelijk en nodig is.

Richtlijn 2019/904 sluit verder aan op het landelijk zwerfafvalbeleid dat in Nederland breder is dan het scala aan producten in richtlijn 2019/904. In Nederland wordt uitgegaan van een brede aanpak waarbij verschillende partijen bijdragen aan het voorkomen (door een goede inzameling) en opruimen van zwerfafval. Gemeenten en andere gebiedsbeheerders (o.a. provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat) zijn verantwoordelijk voor het schoonhouden van hun gebieden. Voorts hebben gemeenten de bevoegdheid om lokaal verbodsbepalingen op te stellen, bijvoorbeeld voor het oplaten van ballonnen, of voor het gebruik van wegwerpplastics (plastic bekertjes) bij evenementen. Met de Plastic Promise¹⁹ hebben festivalorganisatoren en voedings- en drankconcerns afgesproken om zoveel mogelijk over te stappen op herbruikbare bekertjes, op statiegeldsystemen en op recycling om het zwerfafval op festivals volledig uit te bannen. Vanuit het Rijk wordt dit ondersteund door het beschikbaar stellen van de kennis en kunde van Rijkswaterstaat, maar ook door de Rijksinzet op preventie. Bijvoorbeeld met het invoeren van statiegeld voor kleine plastic flesjes (zie noot 15) en het tweesporenbeleid voor blikjes²⁰, maar ook met de maatregelen onder de kaderrichtlijn mariene strategie.

Zoals in hoofdstuk 3 aangegeven, is richtlijn 2019/904 een aanvulling op de kaderrichtlijn mariene strategie die gericht is op bescherming, behoud en herstel van het mariene milieu (een goede milieutoestand) waarbij tevens een duurzaam gebruik van de Noordzee wordt gegarandeerd. Aangrijpingspunt voor het formuleren van maatregelen op het gebied van zwerfafval is de top tien van aangespoelde items op het strand. Dit leidt tot een maatregelenpakket bestaande uit zes clusters: agendering en bewustwording, stranden (zoals green deal schone stranden²¹), stroomgebieden (zoals Ophaalregeling zwerfafval van Rijkswaterstaat²²), zeevaart (zoals implementatie van de richtlijn havenontvangstvoorzieningen in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen), visserij (zoals green deal visserij²³), en kunststof producten (zoals vrijwillige vermindering van emissies van microplastics in cosmeticaproducten).

6. Gevolgen (inclusief financiële gevolgen)

6.1 Algemene gevolgen

In haar effectbeoordeling concludeert de Europese Commissie dat de in richtlijn 2019/904 gekozen aanpak de hoeveelheid marien zwerfafval significant zal verminderen.

¹⁹ <https://www.plasticpromise.nl/deelnemers>

²⁰ Het betreft een vergelijkbaar tweesporenbeleid zoals dat voor de kleine plastic flessen is gevolgd. Doel is een reductie van 70 tot 90% minder blikjes in het zwerfafval, alsmede 90% gescheiden inzameling van blikjes te realiseren in het najaar 2021. Indien in het najaar 2021 blijkt dat deze doelen niet worden gehaald, wordt in 2022 óók statiegeld op blikjes ingevoerd.

²¹ <https://www.greendeals.nl/green-deals/schone-stranden>.

²² <https://zwerfafval.rijkswaterstaat.nl/areaal/rivieren/zwerfafvalophaalregeling/>

²³ <https://www.greendeals.nl/green-deals/visserij-voor-een-schone-zee>

Voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gemeten in tellingen, is de verwachte vermindering ongeveer de helft. Naar verwachting leidt dit tot een besparing van 2,6 miljoen ton CO²-equivalent in 2030.

De verschillende bepalingen in richtlijn 2019/904 dragen gezamenlijk bij aan het terugdringen van zwerfafval.

Verwacht wordt dat het handelsverbod op kunststofproducten leidt tot een vermindering van deze producten in het zwerfafval. Verder stimuleert het handelsverbod bedrijven om te investeren in innovatie en productontwikkeling en een verschuiving naar producten voor meermalig gebruik en alternatieve producten voor eenmalig gebruik. Naar verwachting zal er meer aandacht uitgaan naar circulariteit, naar het verlagen van de milieu impact en naar meer recyclebare grondstoffen.

De regelingen voor UPV dragen naar verwachting bij aan een vermindering van zwerfafval doordat producenten financieel en organisatorisch verantwoordelijk worden voor onder andere het opruimen van het zwerfafval van hun producten en maatregelen ter bewustmaking van de consument. Dit kan verder een stimulans zijn voor bedrijven om producten te ontwikkelen die minder snel zwerfafval worden.

De markeringen en bewustmakingsmaatregelen zorgen ervoor dat consumenten beter bewust zijn van de gevolgen van hun gedrag. Dit kan leiden tot een vermindering van het gebruik van kunststofproducten of tot beter afvalbeheer waardoor de producten minder snel in het milieu terechtkomen.

In hoofdstuk 2 is al aangegeven dat kunstproducten voor eenmalig gebruik die via de riolering in het oppervlaktewater terecht komen problemen veroorzaken in de rioleringsstelsels. De jaarlijkse schade van deze producten in het riool wordt geschat op €30 miljoen. Dit bleek in het verleden een hardnekkig probleem. Verwacht wordt dat bewustmakingsmaatregelen en markeringen tot minder schade leiden.

De producteisen zorgen ervoor dat doppen en deksels van plastic niet meer los in het milieu terecht kunnen komen. Verwacht wordt dat de vraag naar recyclelaat verder toeneemt als gevolg van de eis van het percentage recyclelaat in kunststof drankverpakkingen.

6.2 Gevolgen voor het bedrijfsleven

6.2.1 Algemeen

Het Besluit heeft gevolgen voor producenten van aangewezen kunststofverpakkingen en kunststofproducten voor eenmalig gebruik, voor producenten van kunststofhoudend vistuig, en voor producenten van producten die zijn vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen. Verder heeft de richtlijn gevolgen voor handelaren en de horeca.

Doordat voor de hele EU dezelfde regels gelden, kunnen bedrijven in de lidstaten van schaalvoordelen profiteren en beter concurreren op de snelgroeiende mondiale markt voor duurzame producten. Verder kan het zoeken naar duurzamere oplossingen bedrijven een technologisch voordeel opleveren ten opzichte van hun internationale concurrenten. Het opzetten van doeltreffende systemen voor hergebruik kan leiden tot een stabielere aanvoer van materiaal van hoge kwaliteit.

6.2.2 Nalevingskosten

Volgens de effectbeoordeling van de Europese Commissie voorkomt richtlijn 2019/904 milieuschade (equivalent van € 11 miljard). De nalevingskosten voor bedrijven zijn ongeveer € 2 miljard en voor afvalbeheer € 510 miljoen.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste verplichtingen met een eerste inschatting van de financiële gevolgen voor de regeldruk.

Omdat de gevolgen voor een groot deel afhangen van de verdere uitwerking van de verschillende bepalingen van het Besluit – met name de regelingen voor UPV - en de keuzes die producenten maken, konden niet van alle bepalingen de effecten in beeld worden gebracht. Verder hangen de gevolgen af van de voor een groot deel nog op te stellen richtsnoeren en uitvoeringshandelingen van de Europese Commissie. Mede daarom konden de financiële gevolgen en met name de structurele lasten tijdens het schrijven van deze nota van toelichting niet volledig in kaart worden gebracht en is dan ook sprake van een indicatie. De nalevingskosten zullen in de toelichting van de ministeriële regeling nader worden uitgewerkt.

Handelsverbod

Voor producenten betekent het handelsverbod dat zij moeten onderzoeken en bepalen hoe zij hun producten vervangen of aanpassen waarbij zij, voor zover aan de orde, de eisen over voedselveiligheid en voedselhygiëne in acht moeten nemen. De impact is het grootst voor producenten waarvan het grootste deel van het productievolume bestaat uit producten die verboden worden. Opties zijn het vervangen van kunststof in producten door alternatieve materialen of het vervangen door producten die geschikt zijn voor meermalig gebruik. Dit kan leiden tot producten die zijn gemaakt van verschillende typen materialen zoals hout en papier, die geacht worden minder belastend te zijn voor het milieu. Omdat kunststof door verschillende materialen kan worden vervangen, is niet te voorspellen in welk materiaal geïnvesteerd en geïnnoveerd moet worden. Vervolgens moeten producenten de productielijnen aanpassen. Het handelsverbod leidt naar verwachting tot ca. € 4 miljoen aan eenmalige nalevingskosten voor producenten.

Voor importeurs, handelaren en horecaondernemers is de impact beperkter. Het handelsverbod betekent dat zij zich moeten oriënteren op het nieuwe aanbod van alternatieve producten. Daarbij zullen zij afwegen wat de voor- en nadelen zijn, wat het beste past bij hun onderneming en of de alternatieve producten voldoen aan de verwachtingen van de klanten. Verder is de uitdaging om kunststofproducten te vervangen door nieuwe producten die dezelfde klanten aanspreken als de huidige kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

Het handelsverbod leidt naar verwachting tot ca. € 16 miljoen aan eenmalige nalevingskosten voor importeurs van kunststofproducten, handelaren en de horeca. Er wordt niet verwacht dat het verbod effecten heeft voor de structurele regeldruk.

Mogelijk verbod gratis verstrekken

Horecaondernemers mogen kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik niet meer gratis verstrekken. Ze kunnen ook vervangende producten aanbieden of klanten stimuleren hun eigen drinkbekers en voedselcontainers mee te nemen en hiervoor korting te geven. De gevolgen zullen afhangen van de gemaakte keuzes. De keuzes hebben wederom gevolgen voor de vraag naar producten bij (groot)handelaren en importeurs. De vraag van kunststofverpakkingen verschuift naar verwachting deels naar alternatieve verpakkingen. Verder zou de totale vraag naar verpakkingen kunnen dalen, wanneer consumenten vaker een eigen beker of voedselcontainer meenemen. Bedrijven die een extra bedrag in rekening brengen zien naar verwachting een (gering) positief effect op hun omzet.

Dit verbod leidt tot eenmalige regeldruk. Het gaat daarbij om de tijd en kosten voor het aanpassen van het kassasysteem, het voorlichten van medewerkers en/of het oriënteren op alternatieven. Een structureel effect is dat de (kost)prijzen van de vervangende verpakkingen voor een deel van de bedrijven hoger wordt ten opzichte van de huidige situatie. Het verbod op het gratis verstrekken leidt naar verwachting tot eenmalige nalevingskosten van ca. € 7 miljoen.

Producteisen

De producteisen vergen een aanpassing van de productieprocessen. Doppen en drankflessen worden meestal niet door dezelfde producenten geproduceerd en doppen worden vrijwel niet in Nederland geproduceerd. Investerings om nieuwe doppen en deksels te ontwikkelen, vinden dan ook in het buitenland plaats. Naar verwachting zal de prijs van doppen hierdoor initieel stijgen. De aanpassing zal echter geen effect hebben op de kostprijs op de lange termijn.

Naar schatting leidt de verplichting tot het produceren van drankverpakkingen waaraan de doppen en deksels tijdens het gebruik daarvan bevestigd blijven tot ca. € 4 miljoen aan eenmalige nalevingskosten voor bedrijven (die doppen inkopen).

Verwacht wordt dat de producenten gezamenlijk al voldoen aan de eisen van recyclelaat in petflessen. Voor petflessen die nog niet aan de eisen voldoen, geldt dat de kostprijs omhoog gaat. Gerecycled pet is namelijk kostbaarder dan 'virgin' kunststof. Het prijsverschil wordt voor een deel veroorzaakt door de lage beschikbaarheid. Verwacht wordt dat de prijs van gerecycled pet verder toeneemt. Daar staat tegenover dat de invoering van statiegeld op petflessen van minder dan een liter ertoe kan leiden dat het aanbod van pet-recyclelaat groter wordt. Indien er een samenwerkingsverband wordt gestart, zijn de structurele nalevingskosten naar verwachting beperkt. Indien producenten de vereisten individueel gaan naleven leidt de verplichting tot het gebruiken van gerecyclede content in flessen naar verwachting tot structurele nalevingskosten vanaf 2025 van minimaal ca. € 3 miljoen en maximaal ca. €9 miljoen per jaar en vanaf 2030 minimaal ca. €4 miljoen en maximaal ca. € 10 miljoen per jaar.

Markeringsvoorschriften

Producenten van drinkbekers, hygiëne producten, vochtige doekjes en tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten moeten markeringen aanbrengen op de verpakkingen van die producten. Voor drinkbekers betekent dit dat de markering op de beker zelf moet worden aangebracht en dat per type beker een aangepaste mal moet worden gemaakt. Dit vereist een eenmalige aanpassing.

Volgens een voorlopige indicatie leiden markeringsvoorschriften naar verwachting tot minimaal € 10 miljoen en maximaal € 40 miljoen aan eenmalige nalevingskosten. Het gaat daarbij om kosten om mallen aan te passen (drinkbekers) en bedrukkingskosten (verpakkingen overige producten) en kosten voor het grafisch ontwerp.

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Voor verpakkingen is in het Besluit verpakkingen al een regeling voor UPV opgenomen als gevolg waarvan producenten van verpakkingen verplicht zijn tot het inzamelen van het afval van hun verpakkingen en tot het nemen van bewustmakingsmaatregelen. Deze regeling voor UPV wordt uitgebreid met de eis van het betalen van de kosten voor het opruimen van zwerfafval en de kosten voor de openbare inzamelsystemen voor het afval van die verpakkingen en voor meer specifieke bewustmakingsmaatregelen voor consumenten.

Producenten van vochtige doekjes, ballonnen en tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten worden met nieuwe regelingen voor UPV verantwoordelijk voor het bijdragen aan de vermindering van deze producten in het milieu. Producenten van vochtige doekjes en ballonnen zorgen voor bewustmakingsmaatregelen, het opruimen, vervoer en verwerking van zwerfafval, het verzamelen en rapporteren van gegevens over het afval van die producten en dekken de kosten daarvan. Producenten van tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten treffen zelf geen maatregelen, maar dekken de kosten van maatregelen die door of namens de overheid worden getroffen.

Producenten van kunststofhoudend vistuig zijn verantwoordelijk voor de kosten van het gescheiden inzamelen van kunststofhoudend vistuigafval en de kosten voor daaropvolgend vervoer en verwerking ervan, alsmede voor bewustmakingsmaatregelen. Er geldt een jaarlijks minimum inzamelingspercentage.

Daarnaast dienen alle producenten een gemachtigd vertegenwoordiger in een andere lidstaat aan te wijzen waarin ze niet zijn gevestigd. Deze is verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen voor UPV.

De gevolgen van de verplichtingen zullen voor een groot deel afhangen van de keuzes die producenten maken. Er moet nog blijken of producenten voor producten kiezen die duurzamer zijn dan kunststof. Nederlandse wetgeving voor voedselveiligheid van voedselcontactmaterialen is strenger dan in andere EU-landen. Aan de ene kant kan dit een beperkende factor zijn. Aan de andere kant kan dit een stimulans zijn om alternatieve producten te ontwikkelen met een hoge kwaliteit. Als veel producenten kiezen voor verpakkingen met samengesteld materiaal, kan dit het inzamelen en hergebruik bemoeilijken. Ook kunnen de kosten voor recyclaat mogelijk hoger worden.

Op dit moment kunnen de financiële effecten van de verplichtingen van de UPV niet in kaart worden gebracht. Zoals eerder aangegeven zijn deze afhankelijk van de verdere uitwerking van de bepalingen van het Besluit en de nog te publiceren richtsnoeren en uitvoeringshandelingen van de Europese Commissie. Verder is er sprake van aanvullende verplichtingen ten opzichte van het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en het Besluit verpakkingen en gelden niet altijd dezelfde eisen voor alle producten. Dit betekent dat de kosten van de regelingen voor UPV per productgroep zullen verschillen. Zoals eerder opgemerkt, zal dit in de toelichting van de ministeriële regeling nader worden uitgewerkt.

6.2.3 Administratieve lasten

Het Besluit heeft gevolgen voor ongeveer 68.000 bedrijven. Het merendeel daarvan betreft MKB-bedrijven. De verschillende rapportageverplichtingen leiden tot administratieve lasten. Producenten dienen onder andere gegevens te verzamelen en te rapporteren over de hoeveelheid jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte producten en over het afval dat afkomstig is van hun producten (voor een overzicht van de rapportageverplichtingen zie hoofdstuk 7). Voor producenten van vochtige doekjes, ballonnen en tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten wordt ervan uitgegaan dat zij nog geen gegevens verzamelen over het afval dat afkomstig is van hun producten. Door het verpakkend bedrijfsleven worden al wel gegevens bijgehouden. Daar waar dit niet het geval is moeten producenten een nieuw systeem opbouwen. Dit kan gaan om individuele systemen of een collectief systeem. Hoe dit eruit komt te zien en welke kosten dit met zich meebrengt, zal afhangen van de

manier en het detailniveau waarop de gegevens zullen moeten worden aangeleverd en in hoeverre dat aansluit op de eigen administratie. Verder zal dit afhangen van het rapportageformat van de Europese Commissie en de specifieke informatie die gerapporteerd moet worden. Producenten die in meerdere landen gevestigd zijn ervaren voordeel van een dergelijk geharmoniseerd rapportageformat dat in alle lidstaten dezelfde eisen stelt.

Bedrijven (producenten, handelaren en horeca) moeten eenmalig tijd besteden aan de kennisname van het Besluit. De geschatte totale kosten voor kennisname van de richtlijn bedragen ca. €6 miljoen. Dit betreft een globale inschatting van de eenmalige kosten voor kennisname.

6.2.4 Gevolgen voor de burger

De extra kosten aan de zijde van de producent zullen mogelijk aan de consument worden doorberekend. In hoeverre de producent deze kosten (zichtbaar) in zijn prijzen aan zijn afnemer of consument verdisconteert, is aan de producent. Ook zullen burgers bepaalde keuzemogelijkheden in consumptie en gedrag voorgelegd krijgen, op basis waarvan hun gedrag al dan niet wordt beïnvloed en het gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik soms extra kosten met zich mee kan gaan brengen. Extra kosten kunnen ontstaan door het moeten wassen van herbruikbare producten. Daar staat tegenover dat de consument geld kan besparen door het minder kopen van producten voor eenmalig gebruik.

6.2.5 Bestuurlijke lasten

Aan het verzamelen, beoordelen en aan de Europese Commissie rapporteren van gegevens zijn kosten verbonden. Die kosten komen voor rekening van de rijksoverheid. Deze gegevens zullen door de producenten moeten worden aangeleverd aan de overheid. De kosten daarvan komen voor rekening van de producenten. Voorts zullen er kosten voortvloeien uit markttoezicht en handhaving. De precieze omvang hiervan zal afhangen van de nadere uitwerking van de bepalingen van het Besluit in een ministeriële regeling. Voor hygiëneproducten moeten wel bewustmakingsmaatregelen worden getroffen, maar er geldt geen uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor. De kosten daarvan komen voor rekening van de overheid.

6.2.6 Overige financiële gevolgen

Een reductie in zwerfafval zal op den duur kunnen leiden tot minder opruimkosten voor zowel bedrijven als overheden. Ook kan meer hergebruik leiden tot een vermindering van de hoeveelheid afval en hierdoor tot een reductie van de kosten. Daarnaast vallen de kosten voor waterzuivering lager uit als er minder versturende producten in het riool en het oppervlaktewater terecht komen.

7. Uitvoering

Het Besluit leidt tot veranderingen in de uitvoeringspraktijk van bedrijven. Daarover is in hoofdstuk 6 uitvoerig ingegaan.

Verder zijn enkele afwijkende inwerkingtredingsdata voor sommige voorschriften voor het bedrijfsleven van belang.

Met sommige afwijkende inwerkingtredingsdata wordt een zo uniform mogelijke toepassing in de lidstaten beoogd. Zo moeten en mogen producteisen pas vanaf 3 juli

2024 gaan gelden en mogen het handelsverbod en de markeringsvoorschriften niet eerder in werking treden dan op 3 juli 2021.

Met andere afwijkende inwerkingtredingsdata is er meer tijd om aan de voorschriften te voldoen. Zo moeten de voorschriften voor UPV uiterlijk met ingang van 31 december 2024 gaan gelden, met uitzondering van die regelingen voor tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten. Die voorschriften moeten uiterlijk met ingang van 5 januari 2023 in werking treden. Ook reeds vóór 4 juli 2008 vastgestelde regelingen voor UPV (zoals die voor verpakkingen) moeten uiterlijk op 5 januari 2023 aan de voorschriften over UPV voldoen. In het Besluit is ervoor gekozen om de inwerkingtreding van de voorschriften voor UPV met ingang van 31 december 2024 respectievelijk 5 januari 2023 in werking te laten treden, zodat producenten de maximale termijn hebben om zich daarop voor te bereiden.

De uitvoeringsaspecten voor de overheid houden verband met monitoring en rapportage. Lidstaten zijn verplicht de gevraagde gegevens aan te leveren in overeenstemming met een daarvoor door de Europese Commissie opgesteld format dat vergezeld moet gaan van een kwaliteitscontroleverslag. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen, dienen producenten de benodigde gegevens aan de overheid aan te leveren. Welke instantie de gegevens gaat verzamelen zal nader uitgewerkt worden. Ook zal worden bezien hoe de rapportage aan de overheid in te richten. Dit hangt ook af van waar de Europese Commissie op zal gaan sturen.

Het betreft de volgende gegevens:

- a) de hoeveelheid in de handel gebrachte kunststofproducten;
- b) maatregelen die lidstaten genomen hebben om de consumptievermindering mogelijk te maken;
- c) de gescheiden ingezamelde kunststofproducten;
- d) de in de handel gebrachte en ingezamelde hoeveelheden kunststofhoudend vistuig;
- e) het gemiddelde gehalte aan recycleaat van de in de handel gebrachte drankflessen;
- f) de kosten voor de inzameling plus transport en verwerking van de filters van tabaksproducten.

8. Toezicht en handhaving

8.1 Toezicht

Richtlijn 2019/904 zal gevolgen hebben voor markttoezicht met name wat betreft het verbod op het in de handel brengen, productvereisten, markeringsvoorschriften en UPV. Ook dienen alternatieve producten te voldoen aan de eisen van voedselveiligheid. De toezichthouders, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), zal op de naleving moeten controleren. Wat de toezichthouder nodig heeft aan mensen, middelen en bevoegdheden om deze taken uit te voeren is afhankelijk van de verdere uitwerking van de bepalingen van richtlijn 2019/904.

Uitgangspunt bij toezicht is een nalevings- en risicoselectiesysteem dat onder meer uitgaat van 'risicogestuurd toezicht' en 'vertrouwen, tenzij'. Kern is dat het nalevingsgedrag en de aard en inhoud van de risico's bepalend zijn voor meer of minder vertrouwen en daaruit voortvloeiend meer of minder toezicht. Risicogestuurd houdt verder in dat de ondertoezichtstaande de toezichtvorm krijgt die past bij de mate van naleving en de veiligheids- of financiële risico's die zich kunnen voordoen.

8.2 Handhaving

- Bestuursrechtelijke handhaving

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens titel 9.5 Wm (artikel 18.2b Wm). Die taak is toebedeeld aan de ILT. Hoofdstuk 5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is van toepassing en stelt regels over de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de Wm (artikel 18.1a, eerste lid, Wm). De bevoegdheden van de toezichthouder (i.c. de ILT) zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht. Het Besluit en het Besluit verpakkingen zijn gebaseerd op titel 9.5 van de Wm, zodat de ILT belast is met het toezicht op de naleving en de handhaving van beide besluiten.

- Strafrechtelijke handhaving

De strafrechtelijke handhaving is geregeld in artikel 1a, onder 2°, van de Wet op de Economische delicten, waarin overtredingen van voorschriften gesteld bij of krachtens artikel 9.5.2 van de Wm worden aangemerkt als economische delicten. Deze overtredingen kunnen gestraft worden met een hechtenis van zes maanden of een taakstraf of geldboete van de vierde categorie (maximaal €20.750). Voor zover deze delicten opzettelijk zijn gedaan, zijn het misdrijven en kunnen dan gestraft worden met een gevangenisstraf van 2 jaren of een taakstraf of geldboete van de vierde categorie.

9. Advies en consultatie

Gedurende de voorbereiding van het ontwerp van het Besluit heeft overleg plaatsgevonden met verschillende stakeholders, zoals kennisinstellingen en universiteiten, brancheorganisaties (waaronder VNO-NCW/MKB maar voorts ook specifiekere zoals die voor levensmiddelen, horeca, verpakkingen, Stichting Afvalfonds Verpakkingen, Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststoffindustrie, plastics Europe, een aantal algemene en specifieke ngo's, gemeenten, andere stakeholders (zoals onderwijsinstellingen, ontwerpers, strandpaviljoens, producenten, chemische bedrijven) en consumenten voorlichtingsorganisaties.²⁴

Toets door het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR-toets):

Voor de internetconsultatie heeft een pre-consultatie door het ATR plaatsgevonden. Daarna is het ontwerp van het Besluit nogmaals ter toetsing voorgelegd aan het ATR. De toets heeft tijdens de consultatiefase plaatsgevonden (PM...). Verder is een bedrijfseffectentoets uitgevoerd²⁵.

Er is een gegevensbeschermings-effectbeoordeling (PIA) opgesteld (PM...) Het Besluit schrijft het aanleveren van gegevens door producenten voor. Hoewel dit besluit expliciet is gericht tot rechtspersonen bestaat de mogelijkheid dat een persoonsgegeven wordt meegezonden. Het gaat dan bijvoorbeeld om een naam of e-mailadres van een contactpersoon.

Internetconsultatie:

²⁴ Bij (internet) consultatie is rekening gehouden met artikel 5.3 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging. Dat betekent dat reacties afkomstig van organisaties uit de tabaksindustrie, organisaties die belang hebben bij de verkoop van tabaksproducten en organisaties die actief zijn in de elektronische sigarettenbranche niet worden meegenomen voor zover het beleidskeuzes betreft. Opmerkingen over de technische uitvoerbaarheid van het voorstel worden wel betrokken in de verdere besluitvorming.

²⁵ De quickscan bedrijfseffectentoets is als bijlage toegevoegd aan de internetconsultatie 'Ontwerpbesluit single use plastics'. Deze is in te zien op www.internetconsultatie.nl.

Van (...) liep een internetconsultatie. Op deze manier konden belanghebbenden vroegtijdig worden geïnformeerd en eventuele suggesties ter verbetering aanleveren. VNG en UvW zijn gevraagd om te reageren. Verder stond de consultatie open voor alle belanghebbenden. De internetconsultatie heeft (PM...) reacties opgeleverd. De reacties zijn afkomstig van (...). Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de reacties.

MKB toets:

In verband met de corona crisis heeft geen MKB-toets kunnen plaatsvinden. Via MKB Nederland en Ondernemend Nederland zijn tijdens de corona crisis geen ondernemers bereid gevonden om deel te nemen. Voor de uitwerking van specifieke maatregelen uit het Besluit zal opnieuw een MKB-toets worden geïnitieerd. PM
Wel heeft een korte online survey plaatsgevonden via Ondernemend Nederland onder 54 respondenten, waarvan 13 ondernemers met de uitvoerbaarheid van de richtlijn te maken hebben. Daaruit kwam het beeld dat voor 55% de uitvoerbaarheid met extra kosten en capaciteit gepaard gaat en het groot/gemiddeld effect heeft op de bedrijfsvoering. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn voor handelaren van producten die onder de richtlijn vallen en horecagelegenheden die ook wegwerpproducten gebruiken voor bijvoorbeeld 'on-the-go' consumptie van dranken en maaltijden.

Handhaafbaarheids-, Uitvoerbaarheids- en Fraudebestendigheidstoets (HUF-toets):

De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft een toets gedaan naar de (neven)effecten voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het ontwerp van dit Besluit. Het onderzoek was gericht op het in kaart brengen van de effecten van regelgeving voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid en heeft geleid tot de volgende bevindingen (PM...).

10. Inwerkingtreding

Het Besluit treedt in werking met ingang van 3 juli 2021, conform de datum waarop richtlijn 2019/904 moet zijn geïmplementeerd. Er wordt afgeweken van de vaste verandermomenten. Dit is gerechtvaardigd omdat het implementatie van een Europese richtlijn betreft.²⁶

Voor sommige artikelen geldt een afwijkende inwerkingtredingsdatum. Dit is toegelicht in hoofdstuk 7 (Uitvoering) en in de artikelsgewijze toelichting op artikel 8.

²⁶ Aanwijzing 4.17, vijfde lid, onder d, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Artikelsgewijs

Artikel 1 (begripsbepalingen)

In artikel 1 is een aantal begrippen en begripsomschrijvingen van artikel 3 van richtlijn 2019/904 overgenomen. Voor zover nodig worden die hieronder toegelicht.

Havenontvangstvoorziening

Een havenontvangstvoorziening is in de richtlijn havenontvangstvoorzieningen gedefinieerd als: elke vaste, drijvende of mobiele voorziening die in staat is om als dienstverlening het afval van schepen in ontvangst te nemen²⁷. Voor de definitie van havenontvangstvoorziening wordt in dit besluit verwezen naar de definitie in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen.

In de handel brengen

De begripsomschrijving van 'in de handel brengen' moet worden gelezen in samenhang met de begripsomschrijving van 'producent' die hierna wordt toegelicht.

De begripsomschrijving van 'in de handel brengen' in de Tabaks- en rookwarenwet wijkt enigszins af van de begripsomschrijving in artikel 1. Dit is relevant omdat het onderhavige besluit regels stelt over tabaksproducten.

In artikel 1, eerste lid, van de Tabaks- en rookwarenwet wordt hieronder verstaan: de terbeschikkingstelling van producten aan consumenten in de Europese Economische Ruimte, al dan niet tegen betaling, inclusief via de verkoop op afstand, ongeacht de plaats van productie ervan; in geval van grensoverschrijdende verkoop op afstand wordt het product geacht in de handel te zijn gebracht in Nederland indien de consument zich in Nederland bevindt.

Deze begripsomschrijving is niet strijd met de begripsomschrijving in artikel 1. Het element van 'verkoop op afstand' komt in dit besluit voor in de begripsomschrijving van 'producent'.

Kunststof, kunststofproduct voor eenmalig gebruik en oxo-degradeerbare kunststoffen

In de definitie van 'kunststof' wordt verwezen naar de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen²⁸ (REACH-verordening). Sommige natuurlijke polymeren kunnen echter ook onder deze definitie vallen, hetgeen niet de bedoeling is. Natuurlijke polymeren zijn daarom in de begripsomschrijving van 'kunststof' in richtlijn 2019/904 uitgezonderd; een kunststof is een materiaal, bestaande uit een polymeer, dat chemisch gewijzigd is en niet van nature voorkomt. Aangezien oxo-degradeerbare kunststoffen niet van nature voorkomen, vallen ook die kunststoffen onder de definitie van kunststof.

Een 'kunststofproduct voor eenmalig gebruik' is een eindproduct en valt onder richtlijn 2019/904 indien een product gedeeltelijk uit kunststof bestaat en de kunststof als structureel bestanddeel van dat product functioneert. Hiermee wordt bedoeld dat de kunststof in het product nodig is voor de functie van het product. Voorbeeld: een papieren drinkbeker moet voorzien zijn van een plastic coating, anders is de drinkbeker onbruikbaar. Deze drinkbeker valt daarmee dus onder richtlijn 2019/904.

Producent

De begripsomschrijving van 'producent' is tweeledig.

In het eerste onderdeel gaat het om een natuurlijke of rechtspersoon die in Nederland is gevestigd en in die lidstaat kunststofproducten voor eenmalig gebruik of

²⁷ Artikel 2, punt 6, van Richtlijn (EU) 2019/883

²⁸ verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PbEU 2007, L 136)

kunststofhoudend vistuig in die lidstaat in de handel brengt, ongeacht de gebruikte verkoopstechniek.

In het tweede onderdeel gaat het over een natuurlijke of rechtspersoon die in een lidstaat of een derde land is gevestigd en die kunststofproducten voor eenmalig gebruik of kunststofhoudend vistuig door overeenkomsten op afstand (zoals online verkoop) direct aan gebruikers in een andere lidstaat verkoopt.

Onder 'overeenkomst op afstand' wordt verstaan; iedere overeenkomst die tussen de handelaar en de consument wordt gesloten in het kader van een georganiseerd systeem voor verkoop of dienstverlening op afstand zonder gelijktijdige fysieke aanwezigheid van handelaar en consument en waarbij, tot op en met inbegrip van het moment waarop de overeenkomst wordt gesloten, uitsluitend gebruik wordt gemaakt van een of meer middelen voor communicatie op afstand.²⁹

In beide onderdelen worden personen die visserijactiviteiten uitvoeren uitgezonderd. Deze personen zijn vissers en de ambachtelijke producenten van kunststofhoudend vistuig. De volgende activiteiten vallen niet onder het toepassingsgebied van dit besluit: het zoeken naar vis, het te water laten, uitzetten, slepen en ophalen van vistuig, het aan boord halen van de vangst, het overladen, het aan boord houden, het verwerken aan boord, het overbrengen, het kooien, vetmesten en aanlanden van vis en visserijproducten.

Tabaksproducten

Tabaksproducten zijn gedefinieerd in artikel 2, punt 4, van richtlijn 2014/40/EU³⁰ (tabaksproductenrichtlijn). Deze definitie is overgenomen in artikel 1, eerste lid, van de Tabaks- en rookwarenwet en luidt: producten die geconsumeerd kunnen worden en die, al is het slechts ten dele, bestaan uit tabak, ook indien genetisch gemodificeerd. In dit besluit wordt naar de definitie in de Tabaks- en rookwarenwet verwezen.

Richtlijn 2019/904 is slechts van toepassing op bepaalde tabaksproducten, namelijk die tabaksproducten waarin zich kunststof bevindt. Dat zijn tabaksproducten met filters. Zo is shagtabak wel een tabaksproduct, maar valt niet onder richtlijn 2019/904 omdat het geen filter met kunststof bevat. Daarnaast is richtlijn 2019/904 van toepassing op filters voor gebruik met tabaksproducten. Die losse filters zijn zelf geen tabaksproducten.

De volgende begrippen in artikel 3 van richtlijn 2019/904 zijn al in de Wm gedefinieerd, werken door in onderliggende regelgeving en hoeven daarom in het Besluit niet opnieuw te worden gedefinieerd: afval, regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, inzameling, gescheiden inzameling en verwerking.

Het volgende begrip is wel gedefinieerd in richtlijn 2019/904, maar komt er verder niet in voor en is daarom niet in dit besluit opgenomen:

Biologisch afbreekbare kunststoffen

Het zijn kunststoffen die zodanig fysisch of biologisch afbreekbaar zijn dat ze uiteindelijk uiteenvallen in kooldioxide (CO₂), biomassa en water en die in overeenstemming met de Europese normen inzake verpakkingen nuttig toepasbaar zijn door middel van compostering en anaerobe vergisting.

Hoewel deze kunststoffen afbreekbaar zijn, zijn het wel kunststoffen in de zin van deze richtlijn en zijn producten die daarvan zijn gemaakt geen alternatief voor niet afbreekbare kunststoffen en kunnen dus niet als alternatief worden ingezet om consumptievermindering als bedoeld in artikel 4 van richtlijn 2019/904 te bereiken.

²⁹ artikel 2, punt 7 van de richtlijn havenontvangstvoorzieningen

³⁰ Richtlijn 2014/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van Richtlijn 2001/37/EG (PBEU 2014, L 127)

Artikel 2 (handelsverbod)

Het handelsverbod is van toepassing op producten die zijn vervaardigd met oxo-degradeerbare kunststoffen. Het handelsverbod van verpakkingen vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen is geregeld in paragraaf 6a (nieuw) van het Besluit verpakkingen.

Het verbod op het in de handel brengen van kunststofproducten voor eenmalig gebruik treft verder de volgende producten waarvoor geschikte, duurzamere en betaalbare alternatieven beschikbaar zijn:

- *Katoenen wattenstaafjes*. Hiervan worden uitgezonderd wattenstaafjes die een medisch hulpmiddel zijn als bedoeld in verordening (EU) 2017/745³¹, waaraan uitvoering is gegeven in de Wet medische hulpmiddelen³².
- *Bestek*. De opsomming van de voorbeelden van bestek is niet limitatief, zoals blijkt uit de term 'waaronder'. Dat betekent dat ook een zogenaamde 'spork' (een combinatie van een lepel en een vork) onder het handelsverbod valt indien het gaat om een kunststofproduct voor eenmalig gebruik.
- *Rietjes*. Ook voor rietjes gelden de uitzonderingen die zijn genoemd bij de katoenen wattenstaafjes. Indien de rietjes kunnen worden aangemerkt als medisch hulpmiddel, is het verbod van artikel 2 niet van toepassing.
- *Stokjes en de mechanismen daarvan om te bevestigen aan en ter ondersteuning van ballonnen*. Het verbod is alleen van toepassing op stokjes en mechanismen daarvan voor ballonnen voor consumenten en geldt niet voor stokjes en mechanismen voor ballonnen voor industriële of professionele toepassingen. Het verbod is ook niet van toepassing op de ballonnen zelf.

De overige producten, 'borden' en 'roerstaafjes voor dranken', spreken voor zich en hoeven niet te worden toegelicht.

Artikel 3 (markeringsvoorschriften)

Dit artikel verplicht producenten van hygiëneproducten, van vochtige doekjes voor persoonlijke hygiëne en huishoudelijk gebruik en van tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten, markeringen aan te brengen op zowel de verkoop- als op de verzamelverpakking.

Voor sigarettenverpakkingen zijn op grond van artikel 3.4 van het Tabaks- en rookwarenbesluit met ingang van 1 oktober 2020 zogenoemde neutrale verpakkingen voorgeschreven.³³ Dat wil – kortweg – zeggen dat verpakkingen van sigaretten er enkel nog zo uit mogen zien als voorgeschreven in artikel 3.7 van de Tabaks- en rookwarenregeling. Markeringsvoorschriften op de verpakkingen, anders dan beschreven in dat artikel, zijn verboden. In die regeling zal worden toegevoegd dat dit geldt onverminderd artikel 3 van het Besluit. Op die wijze zijn de regels over markeringsvoorschriften die voortvloeien uit het Besluit een aanvulling op de regels over neutrale verpakkingen uit de Tabaks- en rookwarenregelgeving.

³¹ Verordening 2017/745 betreffende medische hulpmiddelen, tot wijziging van Richtlijn 2001/83/EG, Verordening (EG) nr. 178/2002 en Verordening (EG) nr. 1223/2009, en tot intrekking van Richtlijnen 90/385/EEG en 93/42/EEG van de Raad' (PbEU 2017, L 117)

³² Stb. 2019, 400

³³ Zoals genoemd in artikel 24, tweede lid, van richtlijn 2014/40/EU, zie het Besluit van 14 maart 2020, houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met de invoering van standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak (Stb. 2020, 109) en de Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 20 april 2020, kenmerk 1668603-203750-WJZ, houdende wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling in verband met de invoering van standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak (Stcrt. 2020, 24728).

Voor sigarenverpakkingen zijn deze voorschriften uit het Besluit een aanvulling op de regels over verpakkingen van sigaren die filters hebben, zoals opgenomen in de artikelen 3.6 en 3.7a van de Tabaks- en rookwarenregeling.

Filters die worden verkocht voor gebruik in combinatie met tabaksproducten, de zogenaamde losse filters, zijn geen tabaksproduct in de zin van richtlijn 2014/40 en vallen niet onder de tabaks- en rookwarenwetgeving maar onder artikel 3 van het Besluit.

De Europese Commissie stelt uiterlijk 3 juli 2020 een uitvoeringshandeling op met de geharmoniseerde specificaties voor markeringen die op de verpakkingen van deze producten moeten worden aangebracht. Indien de Europese Commissie een richtlijn opstelt, dan zullen de specificaties in een ministeriële regeling worden opgenomen. De wettelijke basis voor een regeling is artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm.

Dit artikel heeft geen betrekking op vistuig. Markeringsvoorschriften voor vistuig gelden reeds op grond van Verordening (EG) nr. 1224/2009³⁴ tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen.

Artikel 4 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid vochtige doekjes en ballonnen)

Dit artikel regelt de verantwoordelijkheid voor de producenten van vochtige doekjes en ballonnen die worden verstrekt aan consumenten, dus geen ballonnen voor industriële of professionele toepassingen.

De verplichtingen die in dit artikel zijn opgenomen vullen de verplichtingen aan die in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zijn opgenomen. In laatstgenoemd besluit is artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen geïmplementeerd en is in artikel 6 geregeld dat aan de UPV ook uitvoering mag worden gegeven door de producenten gezamenlijk. Uitvoering mag per productgroep plaatsvinden.

In het eerste lid is de doelstelling van de UPV opgenomen voor de producenten van vochtige doekjes en ballonnen voor consumenten, die inhoudt dat producenten verantwoordelijk zijn voor een bijdrage aan de vermindering van het zwerfafval van die producten in het milieu en dat zij de kosten dekken van de maatregelen, bedoeld in de onderdelen a en b, die zij daarvoor treffen.

De maatregelen waarvan de producenten de kosten moeten dragen zijn opgenomen in de onderdelen a en b.

In onderdeel a gaat het om maatregelen ter bewustmaking van consumenten. Het gaat om specifieke bewustmakingsmaatregelen van artikel 10 van richtlijn 2019/904 die extra zijn ten opzichte van dergelijke maatregelen in artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Daarbij wordt opgemerkt dat genoemde maatregelen wellicht niet allemaal relevant zijn voor de producten waarop artikel 4 ziet.

³⁴ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006 (PbEU 2009, L 343) 30

Onderdeel b bevat een extra eis ten opzichte van artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen, namelijk het opruimen, het vervoer en de verwerking, door of namens de overheid, van het zwerfafval van die producten.

Artikel 8, derde lid, onderdeel c, van richtlijn 2019/904 bevat een verplichting om gegevens te verzamelen en te rapporteren overeenkomstig artikel 8 bis, eerste lid, onderdeel c, van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Deze verplichting volgt al uit 5 van het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en is daarom niet opgenomen in het onderhavige besluit.

Ook de verplichting tot het betalen voor het inzamelen van afval van ballonnen en vochtige doekjes is niet in richtlijn 2019/904 geregeld. Dit volgt al uit artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen die is geïmplementeerd in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 8, derde lid, van richtlijn 2019/904 biedt om de producenten kosten te laten dragen voor andere maatregelen. In het tweede lid wordt de verplichting aan een in Nederland gevestigde producent opgelegd om in iedere andere lidstaat waarin hij ballonnen of vochtige doekjes verkoopt een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen rusten voor de UPV die voortvloeien uit richtlijn 2019/904 in die andere lidstaat. Het spiegelbeeld van dit lid, waarin het een producent die is gevestigd in een andere lidstaat wordt toegestaan in Nederland een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen van de UPV van artikel 4 rusten, behoeft geen implementatie.

In een ministeriële regeling wordt verder bepaald op welke wijze de kosten van de te treffen maatregelen worden vastgelegd. Die kosten bedragen niet meer dan noodzakelijk om die maatregelen kostenefficiënt te kunnen treffen en worden op een transparante manier vastgelegd. Overwogen wordt of voor het opruimen van zwerfafval gekozen wordt voor een financiële bijdrage in de vorm van meerjarige vaste bedragen. De grondslag voor deze regeling is artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm.

Artikel 5 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid tabaksproducten)

Het eerste lid beschrijft de verantwoordelijkheid van producenten van tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten. Deze producenten nemen de maatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a en b, niet zelf maar dragen slechts de kosten ervan. Dit geldt ook voor de kosten voor de openbare inzamelsystemen voor het afval van die producten, het plaatsen en exploiteren daarvan. Artikel 5 van de Tabaks- en rookwarenwet verbiedt elke vorm van reclame of sponsoring met betrekking tot tabaksproducten of aanverwante producten. Het reclameverbod heeft daarbij een zeer brede werking. Om te voorkomen dat producenten van tabaksproducten de genoemde bepalingen gebruiken om toch reclame voor deze producten te maken dragen de producenten slechts de kosten van deze maatregelen en het openbare inzamelsysteem, het plaatsen en exploiteren daarvan. Er is voor gekozen dit ook van toepassing te laten zijn op filters voor gebruik met tabaksproducten vanwege het feit dat deze filters worden gebruikt in combinatie met tabaksproducten waarop het reclameverbod van toepassing is.

De kosten van inzameling en verwerking van afval van die producten komen op grond van het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid al voor rekening van de producenten. Het gaat hier dus niet over zwerfafval; de verantwoordelijkheid daarvoor zit al in artikel 4, eerste lid, onder b.

Het tweede lid legt een verplichting op aan producenten van tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten om jaarlijks gegevens aan te leveren over afval van die producten na consumptie. Die verplichting vloeit voort uit artikel 13, eerste lid, onder f, van richtlijn 2019/904. Het eerste verslagjaar is 2023. Om welke gegevens³¹

het gaat is nog niet duidelijk. Naar verwachting zal het gaan over de hoeveelheid ingezameld afval. De Europese Commissie zal een format vaststellen voor de rapportage van gegevens en informatie. Indien dit in een richtlijn wordt vastgesteld, zal dit in een ministeriële regeling worden geïmplementeerd. Het kwaliteitscontroleverslag is al in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid geregeld.

In het derde lid wordt de verplichting aan een in Nederland gevestigde producent opgelegd om in iedere andere lidstaat waarin hij tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten, verkoopt een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen rusten voor de UPV die voortvloeien uit richtlijn 2019/904 in die andere lidstaat. Het spiegelbeeld van dit lid, waarin het een producent die is gevestigd in een andere lidstaat wordt toegestaan in Nederland een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen van de UPV van artikel 5 rusten, behoeft geen implementatie.

Voor de UPV voor tabaksproducten en filters die worden gebruikt met tabaksproducten geldt hetgeen in de toelichting bij artikel 4 is opgemerkt over de wijze waarop de kosten van de te treffen maatregelen worden vastgelegd.

Artikel 6 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor kunststofhoudend vistuig)

Dit artikel regelt de uitgebreide verantwoordelijkheid voor de producenten die kunststofhoudend vistuig in Nederland in de handel brengen.

De verplichtingen die in dit artikel zijn opgenomen zijn aanvullend ten opzichte van de verplichtingen die in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zijn opgenomen.

In het eerste lid is de doelstelling van de UPV opgenomen. Producenten van kunststofhoudend vistuig dienen jaarlijks een minimumpercentage aan afval van kunststofhoudend vistuig in te zamelen. Voor 2023, is dat 23%, welk percentage is gebaseerd op schattingen. Dat percentage wordt elk volgend jaar met 3% verhoogd. Daarmee komt het percentage in 2027, het jaar dat de Europese Commissie richtlijn 2019/904 gaat evalueren, in beginsel uit op 38%. Indien de minister constateert dat een stijging van 3% niet haalbaar is of dat naar verwachting meer vistuigafval ingezameld kan worden, kan de minister het percentage voor 2023 met ten hoogste 10% aanpassen. Op basis van de monitoringsdata die in 2022 worden gegenereerd, kan er aanleiding zijn om de doelstelling aan te laten sluiten op eventuele nieuwe inzichten die uit de monitoring voortvloeien. Het kan zijn dat hiervoor (eenmalig) een marge groter dan 3% nodig is. Voor de jaren na 2023 kan de minister het percentage jaarlijks met ten hoogste 3% aanpassen (tweede lid).

In het derde lid is bepaald dat de producenten de maatregelen, bedoeld in de onderdelen a, b en c, treffen en daarvan de kosten dekken. Aan de UPV mag ook uitvoering worden gegeven door de producenten gezamenlijk.

In onderdeel a gaat het om maatregelen ter bewustmaking van gebruikers. Het gaat om specifieke bewustmakingsmaatregelen die extra zijn ten opzichte van artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Voor wat betreft het bewustmaken van gebruikers over hergebruikbare alternatieven kan bij kunststofhoudend vistuig gedacht worden aan voorlichting die zich richt op kunststofvrije alternatieven, daar vistuig van zichzelf al herbruikbaar is.

In onderdeel b betreft het gescheiden inzamelen van afval van kunststofhoudend vistuig dat in overeenstemming met richtlijn 2019/883 is aangeleverd aan de havenontvangstvoorzieningen of daaraan gelijkwaardige inzamelsystemen.

Onderdeel c bevat een extra eis ten opzichte van artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen, namelijk het vervoer en de verwerking van het gescheiden ingezamelde afval van kunststofhoudend vistuig.

In het vierde lid wordt de verplichting aan een in Nederland gevestigde producent opgelegd om in iedere andere lidstaat waarin hij kunststofhoudend vistuig verkoopt een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen rusten voor de UPV die voortvloeien uit richtlijn 2019/904 in die andere lidstaat. Het spiegelbeeld van dit lid, waarin het een producent die is gevestigd in een andere lidstaat wordt toegestaan in Nederland een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen van de UPV van artikel 6 rusten, behoeft geen implementatie.

Het vijfde lid legt een verplichting op aan producenten van vistuig om gegevens aan te leveren over de door hen jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte hoeveelheid kunststofhoudend vistuig en het ingezamelde afval van dat vistuig. De producenten zullen de informatie over het ingezamelde vistuig moeten opvragen bij de inzamelaars van het vuilnis en passief opgevoerd afval (havenontvangstvoorzieningen of gelijkwaardige inzamelsystemen die niet onder de richtlijn havenontvangstvoorzieningen vallen). Deze verplichting is niet rechtstreeks aan de inzamelaars van vistuigafval opgelegd omdat de verantwoordelijkheid bij de producenten ligt en zij ook verantwoordelijk zijn voor het achterhalen van de gegevens over de inname van afval.

Het eerste verslagjaar is 2023. De Europese Commissie zal een format vaststellen voor de rapportage van gegevens en informatie. Indien dit in een richtlijn wordt vastgesteld, zal dit in een ministeriële regeling worden geïmplementeerd, op grond van artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm. Het kwaliteitscontroleverslag is al in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid geregeld.

Artikel 7

Onderdeel A

In onderdeel A wordt een nieuw lid toegevoegd aan artikel 6a van het Besluit verpakkingen (zie noot 15). In dat artikel is bepaald dat de producent of importeur die drank in een kunststof fles met een inhoud van 3 liter of minder in Nederland in de handel brengt, er zorg voor draagt dat per kalenderjaar ten minste 90 gewichtsprocent van het totaal van deze door hem in dat kalenderjaar in Nederland in de handel gebrachte flessen, doppen en deksels inbegrepen, gescheiden wordt ingezameld. Artikel 9, eerste lid, laatste volzin, van richtlijn 2019/904 biedt lidstaten de mogelijkheid om gebruik te maken van de uitzonderingsmogelijkheid van artikel 10, derde lid, onder a, van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Daarvan is gebruik gemaakt in het artikel 6a, tweede lid (nieuw). Op grond daarvan kunnen kunststof flessen die niet onder het verplichte statiegeldstelsel voor kunststof flessen vallen, en die op een niet gescheiden manier worden ingezameld, worden meegeteld voor het behalen van de genoemde norm, mits de aldus ingezamelde flessen, doppen en deksels ingegrepen, niet minder potentieel bevatten om voorbereiding voor hergebruik of recycling ondergaan en de producten die uit die handelingen voortkomen een vergelijkbare kwaliteit hebben als producten die voortvloeien uit gescheiden inzameling. In de praktijk betekent dit dat kunststof flessen voor sap en zuivel, die niet onder de statiegeldverplichtingen van artikel 12 van het Besluit verpakkingen vallen, en die via de PMD³⁵-bak worden ingezameld, toch mee kunnen tellen voor het bereiken van de in het eerste lid van artikel 6a opgenomen norm. De mogelijkheid om flessen mee te tellen die middels het PMD worden ingezameld, blijft expliciet beperkt tot de kunststof drankflessen die niet onder de statiegeldverplichtingen vallen. In het kader van de verslaglegging over het

³⁵ Plastic of metalen verpakkingen en drinkpakken

voldoen aan de norm voor gescheiden inzameling zal de producent dan moeten aantonen dat de betreffende flessen via de PMD-bak zijn ingezameld.

Onderdeel B

In het Besluit verpakkingen wordt voor de implementatie van richtlijn 2019/904, voor zover die verpakkingen zijn vervaardigd uit oxo-degradeerbare kunststoffen en het in de hiernavolgende artikelen genoemde kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik betreft, een nieuwe paragraaf 6a opgenomen.

Artikel 15a (begripsbepalingen)

Artikel 15a (nieuw) is een aanvulling op artikel 1 van het Besluit verpakkingen. Dat betekent dat begrippen die worden gedefinieerd in richtlijn 2019/904 door middel van een verwijzing naar de richtlijn verpakkingen niet zijn opgenomen in artikel 15a. Die begrippen gelden ook voor paragraaf 15a (nieuw). Een voorbeeld daarvan is het begrip 'verpakking' waarvoor in artikel 3 van richtlijn 2019/904 wordt verwezen naar de definitie van 'verpakking' in artikel 3, punt 1 van de richtlijn verpakkingen. Dat begrip is al in artikel 1 van het Besluit verpakkingen opgenomen.

Voor een aantal andere begrippen geldt dat die al in de Wm zijn gedefinieerd en doorwerken in het Besluit verpakkingen. Ook die begrippen zijn niet opgenomen in artikel 15a.

Alleen nieuwe begrippen zijn opgenomen in artikel 15a (nieuw), waarvan de meeste ook in artikel 1 van het Besluit zijn opgenomen. Voor zover de begrippen relevant zijn voor de wijzigingen van het Besluit verpakkingen en voor zover die begrippen in artikel 1 van het onderhavige besluit al zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting van die begrippen. Dat geldt ook voor het begrip 'kunststofverpakking voor eenmalig gebruik' omdat de begripsomschrijving daarvan inhoudelijk overeenkomt met het begrip 'kunststofproduct voor eenmalig gebruik'. Hieronder wordt volstaan met het geven van voorbeelden van kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik.

Kunststofverpakking voor eenmalig gebruik

Voorbeelden van *voedselverpakkingen* die als kunststofproducten voor eenmalig gebruik moeten worden beschouwd zijn: fastfoodverpakkingen of maaltijd-, broodjes-, wrap- en saladedozen met koude of warme voedingsmiddelen, of voedselverpakkingen voor verse of verwerkte voedingsmiddelen waarvoor geen verdere bereiding nodig is zoals fruit, snackgroenten en desserts.

Geen kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik zijn: voedselverpakkingen met droge voedingsmiddelen of voedingsmiddelen die koud verkocht worden en verder moeten worden bereid, voedselverpakkingen die meer dan één eenpersoonsportie bevatten of voedselverpakkingen die verkocht worden in meerdere eenheden van eenpersoonsporties.

Drinkbekers worden in richtlijn 2019/904 aangemerkt als een afzonderlijke categorie kunststofproducten voor eenmalig gebruik, maar is wel aan te merken als een kunststofverpakking voor eenmalig gebruik.

In artikel 1 van het Besluit verpakkingen wordt 'producent of importeur' gedefinieerd. De richtlijn verpakkingen heeft geen definitie van 'producent'. In richtlijn 2019/904 staat een tweeledige definitie van 'producent' (inclusief importeur) die anders is, maar inhoudelijk overeenkomt met de definitie van 'producent of importeur' in het Besluit verpakkingen.

Er zijn 6 verschillende situaties mogelijk van een producent of importeur die een product in de handel brengt, aan de hand waarvan moet worden bepaalde of de definitie van 'producent of importeur' in artikel 1 van het Besluit verpakkingen moet worden aangevuld in artikel 15a (nieuw):

1. Een Nederlandse producent brengt producten in Nederland in de handel: deze situatie valt onder 'producent', onderdeel a, van richtlijn 2019/904 (in *Nederland* in de handel brengen) en onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen.
2. Een Nederlandse producent brengt producten in een andere lidstaat in de handel: deze situatie valt niet onder 'producent', onderdelen a en b, van richtlijn 2019/904 tenzij het gaat om internetverkoop (onder b) en valt niet onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen, omdat laatstgenoemd besluit ziet op het in Nederland in de handel brengen.
3. Een producent uit een andere lidstaat brengt een product in Nederland in de handel: deze situatie valt onder 'producent', onder b, van richtlijn 2019/904 als het internetverkoop betreft en onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen (in *Nederland* in de handel brengen).
4. Een producent uit een derde land brengt een product in Nederland in de handel: deze situatie valt onder 'producent', onder b, van richtlijn 2019/904 als het internetverkoop betreft en onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen (in *Nederland* in de handel brengen).
5. Een producent uit een derde land brengt een product via een importeur die in Nederland is gevestigd in Nederland in de handel: hiervoor geldt hetzelfde als voor de situatie beschreven onder 1.
6. Een producent in Nederland brengt een product op de markt van een derde land: deze situatie valt niet onder 'producent' in richtlijn 2019/904 en niet onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen. Beide definities betreffen niet het in Nederland in de handel brengen van producten.

De tweede situatie valt wel onder 'producent' in richtlijn 2019/904 maar niet onder 'producent of importeur', artikel 1, onder g, van het Besluit verpakkingen. In dit verband is artikel 8 inzake UPV van richtlijn 2019/904 van belang. Een producent in Nederland die zijn producten in een andere lidstaat in de handel brengt, moet in die andere lidstaat een gemachtigde vertegenwoordiger aanwijzen die de verplichtingen van UPV namens de producent in die andere lidstaat nakomt. Verder wordt het geheel van internetverkopen tussen lidstaten afgedekt met het betalen van de kosten van het opruimen van zwerfafval door producenten als onderdeel van UPV.

Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de definitie van 'producent of importeur' in het Besluit verpakkingen niet hoeft te worden aangevuld in artikel 15a (nieuw).

Artikel 15b (handelsverbod)

Het verbod op het in de handel brengen van kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik betreft verpakkingen waarvoor geschikte, duurzamere en betaalbare alternatieven beschikbaar zijn.

Het verbod betreft alle verpakkingen die zijn gemaakt van oxo-degradeerbare kunststoffen en de volgende verpakkingen die zijn gemaakt van geëxpandeerd polystyreen:

- a. eenpersoonsvoedselverpakkingen waaruit het voedsel direct kan worden geconsumeerd, zoals verpakkingen voor fastfood.

Zakjes en wikkels met voedingsmiddelen zijn uitgezonderd in het begrip 'eenpersoonsvoedselverpakkingen' in onderdeel a. Verpakkingen die groter zijn dan eenpersoonsvoedselverpakkingen vallen evenmin onder het handelsverbod omdat deze niet bedoeld zijn voor onmiddellijke consumptie.

b. drankverpakkingen: voorbeelden van drankverpakkingen die als kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik moeten worden beschouwd zijn drankflessen of samengestelde drankverpakkingen voor bier, wijn, water, frisdranken, sappen en nectars, instant dranken of melk.

c. drinkbekers: drinkbekers vallen wel onder het begrip 'verpakking' maar zijn als afzonderlijke categorie opgenomen in richtlijn 2019/904.

Artikel 15c (producteisen)

Voor kunststof drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter voor eenmalig gebruik, geldt dat deze voorzien moeten zijn van doppen en deksels die tijdens het gebruik bevestigd blijven aan de verpakking.

In het tweede lid is bepaald dat van deze producteis zijn uitgezonderd glazen of metalen drankverpakkingen met kunststoffen doppen en deksels en drankverpakkingen bestemd zijn en gebruikt worden voor vloeibare voeding voor specifiek medisch gebruik. Metalen doppen en deksels met kunststofverzegeling zijn ook uitgezonderd, omdat het niet aannemelijk is dat ze van kunststof zijn gemaakt.

De Europese Commissie heeft Europese normalisatieorganisaties verzocht geharmoniseerde normen voor de producteis van het eerste lid te ontwikkelen. De drankverpakkingen waarop die producteis van toepassing is en die voldoen aan de geharmoniseerde normen, voldoen daarmee ook aan de producteis (derde lid).

Om het circulaire gebruik van kunststoffen te waarborgen, is het nodig de aanvaarding door de markt van gerecyclede materialen te promoten. Daarom bevatten het vierde en vijfde lid doelstellingen ten aanzien van de hoeveelheid recycleert in petflessen van 25% vanaf 2025 (vierde lid) en in andere kunststof drankflessen van 30% vanaf 2030 (vijfde lid). De producenten en importeurs dienen deze doelstelling te bereiken voor de door hen in Nederland in de handel gebrachte drankflessen. Zij kunnen ook gezamenlijk uitvoering geven aan deze verplichtingen (zevende lid).

De Europese Commissie zal (uiterlijk op 1 januari 2022) reken- en verificatiemethoden vaststellen voor het berekenen en verifiëren van de doelstellingen voor recycleert.

De leden 4 en 5, die doelstellingen bevatten voor het gehalte aan recycleert in kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik, hebben een directe relatie met de verplichting tot gescheiden inzameling van artikel 9 van richtlijn 2019/904. Dat artikel is geïmplementeerd in artikel 6a van het Besluit verpakkingen. Gescheiden inzameling zal een directe, positieve uitwerking hebben op de inzamelingspercentages, de kwaliteit van het ingezamelde materiaal en de kwaliteit van het recycleert.

Het zesde lid legt een verplichting op aan producenten en importeurs van kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik van ten hoogste 3 liter om jaarlijks gegevens aan te leveren over het gehalte aan recycleert in die drankflessen. De Europese Commissie zal uiterlijk op 1 januari 2022 een format vaststellen voor de rapportage van gegevens en informatie. Indien dit in een richtlijn wordt vastgesteld, zal dit in een ministeriële regeling worden geïmplementeerd.

Artikel 15d

In dit artikel wordt gebruik gemaakt van de reeds bestaande grondslag in het Besluit verpakkingen om artikelen aan te wijzen die niet gratis mogen worden verstrekt. Van die grondslag is gebruik gemaakt voor het verbod op het gratis verstrekken van plastic draagtassen. Op grond van artikel 15d, eerste lid, (nieuw) zullen ook kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik worden aangewezen in een ministeriële regeling en zal op grond van het tweede lid in die regeling worden bepaald welk bedrag voor die verpakkingen betaald moet worden. Uiteraard kunnen geen kunststofverpakkingen worden aangewezen waarvoor het handelsverbod van artikel 15b (nieuw) geldt.

Producenten van de kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik die zijn opgenomen in artikel 15d, derde lid, (nieuw) leveren met ingang van het daarvoor vastgestelde kalenderjaar (2023) aan Onze Minister de gegevens aan over de door hen jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte hoeveelheid van die kunststofverpakkingen. De Europese Commissie zal uiterlijk 3 januari 2021 een format vaststellen voor de rapportage van gegevens en informatie. Indien dit in een richtlijn wordt vastgesteld, zal dit in een ministeriële regeling worden geïmplementeerd. Het kwaliteitscontroleverslag is al in het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid geregeld.

Artikel 15e

Dit artikel verplicht producenten van kunststof drinkbekers voor eenmalig gebruik markeringen daarop aan te brengen.

De markering moet consumenten informeren over de beste manier om drinkbekers te verwijderen of over de wijze waarop men de drinkbekers niet moet verwijderen. De markering moet ook informatie bevatten over de aanwezigheid van kunststoffen daarin en over de negatieve gevolgen van zwerfafval van drinkbekers voor het milieu.

De Europese Commissie stelt uiterlijk 3 juli 2020 een uitvoeringshandeling op met de geharmoniseerde specificaties voor markeringen die op drinkbekers moeten worden aangebracht. Indien de Europese Commissie een richtlijn opstelt, dan zullen de specificaties in een ministeriële regeling worden opgenomen. De wettelijke basis voor een regeling is artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm.

Artikel 15f

Dit artikel regelt de UPV voor de producenten van kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik. Het gaat om eenpersoonsvoedselverpakkingen, zoals verpakkingen voor fastfood, zakjes en wikkels waaruit het voedsel direct kan worden geconsumeerd. Onder zakjes worden ook verstaan individueel verpakte porties met snoep die in een grotere verpakking zitten. Daarnaast geldt de UPV voor drankverpakkingen en samengestelde drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter, drinkbekers en lichte plastic draagtassen.

Voor deze verpakkingen bestaat al een UPV. De verplichtingen die in artikel 15f (nieuw) zijn opgenomen zijn aanvullend ten opzichte van de verplichtingen op grond van het Besluit verpakkingen. Het Besluit verpakkingen wordt aangepast aan het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

In het tweede lid is geen doelstelling voor de UPV opgenomen. Die doelstellingen staan al in de artikelen 2, derde lid, en 6 van het Besluit verpakkingen. In artikel 2, derde lid, is bepaald dat verpakkingen zodanig worden ontworpen en vervaardigd dat het ontstaan van zwerfafval zoveel mogelijk wordt voorkomen. In artikel 6 gaat het om het behalen van recyclingdoelstellingen voor kunststofverpakkingen.

Op grond van richtlijn 2019/904 dragen producenten, in aanvulling op de reeds bestaande UPV, de kosten van meer specifieke bewustmakingsmaatregelen. Het gaat om specifieke bewustmakingsmaatregelen die extra zijn ten opzichte van de kaderrichtlijn afvalstoffen.

Het derde lid betreft de kosten voor het opruimen van zwerfafval. Het bevat een extra eis ten opzichte van artikel 8 bis van de kaderrichtlijn afvalstoffen, namelijk het opruimen, het vervoer en de verwerking, door of namens de overheid, van het zwerfafval van die verpakkingen.

Artikel 8, tweede lid, van de SUP-richtlijn bevat geen verplichte verslaglegging voor producenten van verpakkingen. Dat is geregeld in artikel 8 bis, eerste lid, onder c, in samenhang met onderdeel b, van de kaderrichtlijn afvalstoffen.

In het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid is bepaald dat aan de UPV ook uitvoering mag worden gegeven door de producenten gezamenlijk.

In het vierde lid wordt de verplichting aan een in Nederland gevestigde producent opgelegd om in iedere andere lidstaat waarin hij kunststofverpakkingen voor eenmalig gebruik verkoopt een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen rusten voor de UPV die voortvloeien uit richtlijn 2019/904 in die andere lidstaten. Het spiegelbeeld van dit lid, waarin het een producent die is gevestigd in een andere lidstaat wordt toegestaan in Nederland een vertegenwoordiger aan te wijzen op wie de verplichtingen van de UPV rusten, behoeft geen implementatie.

In een ministeriële regeling wordt verder bepaald op welke wijze de kosten van de te treffen maatregelen worden vastgelegd. Die kosten bedragen niet meer dan noodzakelijk om die maatregelen kostenefficiënt te kunnen treffen en worden op een transparante manier vastgelegd. Overwogen wordt of voor het opruimen van zwerfafval gekozen wordt voor een financiële bijdrage in de vorm van meerjarige vaste bedragen. De grondslag voor deze regeling is artikel 9.5.2, zevende lid, van de Wm.

Artikel 8 (inwerkingtreding)

Richtlijn 2019/904 moet uiterlijk op 3 juli 2021 zijn geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Over de artikelen 2 en 15b (nieuw) (handelsverbod) en de artikelen 3 en 15e (nieuw) (markeringsvoorschriften) die met ingang van 3 juli 2021 in werking treden wordt opgemerkt dat ze niet eerder in werking mogen treden omdat uniforme toepassing daarvan binnen de EU van belang is.

Voor een aantal artikelen gelden afwijkende data zoals bepaald in artikel 17 van richtlijn 2019/904.

Voor tabaksproducten met filters en filters voor gebruik met tabaksproducten geldt dat artikel 5 (UPV) met ingang van 5 januari 2023 in werking treedt (tweede lid, onder b). Ook artikel 15f (nieuw) (UPV voor verpakkingen) treedt op 5 januari 2023 in werking (tweede lid, onder b). Deze datum geldt voor reeds vóór 4 juli 2018 bestaande regelingen voor UPV. Voor verpakkingen bestaat al een regeling voor UPV in het Besluit verpakkingen.

Artikel 15c (nieuw) (producteisen voor drankverpakkingen van ten hoogste 3 liter) treedt in werking met ingang van 3 juli 2024. Ook hier is uniforme toepassing binnen de EU van belang (tweede lid, onder c).

De artikelen 4 en 6 (UPV) treden in werking met ingang van 31 december 2024 (tweede lid, onder d).

Artikel 6a, tweede lid, (nieuw) van het Besluit beheer verpakkingen treedt in werking met ingang van 1 januari 2022. Artikel 6a treedt eveneens met ingang van die datum in werking.

Bijlage bij de nota van toelichting

Transponeringstabel richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PbEU 2019, L 155)

Gebruikte afkortingen:

Besluit: Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik

Besluit UPV: Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Besluit verpakkingen: Besluit beheer verpakkingen 2014 zoals gewijzigd met het Besluit

UPV: uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

UPV-amvb: Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (in ontwerp)

Wed: Wet op de economische delicten

Wm: Wet Milieubeheer

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatie-regeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte
Artikel 1 (doelstellingen)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	-
Artikel 2 (toepassingsgebied)	Artikelen 2 t/m 7 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 1 (definities)	Artikel 1 Besluit en artikel 15a Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 3, punt 2 (definities)	Artikel 1 Besluit en artikel 15a Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 3, punt 3 (definities),	Artikel 1 Besluit en artikel 15a Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 3, punt 4 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 5 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 6 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 7 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 8 (definities)	Artikel 15a Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 3, punt 9 (definities)	Artikel 1.1, eerste lid, Wm	Geen	-

Artikel 3, punt 10 (definities)	Artikel 1.1, eerste lid, Wm	Geen	-
Artikel 3, punt 11 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 12 (definities)	Artikel 1.1, eerste lid, Wm	Geen	-
Artikel 3, punt 13 (definities)	Artikel 1.1, eerste lid, Wm	Geen	-
Artikel 3, punt 14 (definities)	Artikel 1.1, eerste lid, Wm	Geen	-
Artikel 3, punt 15 (definities)	Artikel 1 Besluit en artikel 1 Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 3, punt 16 (definities)	Behoeft geen implementatie; komt verder niet voor in richtlijn 2019/904	Geen	-
Artikel 3, punt 17 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 3, punt 18 (definities)	Artikel 1 Besluit	Geen	-
Artikel 4, eerste lid, eerste alinea (consumptievermindering) jo. bijlage onderdeel A	Artikel 15d Besluit verpakkingen en eventueel niet-wettelijke maatregelen.	Maatregelen moeten proportioneel en niet-discriminerend zijn.	Bij regeling aan te wijzen verpakkingen mogen niet om niet worden verstrekt.
Artikel 4, eerste lid, tweede alinea (consumptievermindering) jo. bijlage, onderdeel A	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; feitelijke handelingen	Geen	-
Artikel 4, eerste lid, derde alinea (consumptievermindering) jo. bijlage, onderdeel A	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904
Artikel 4, eerste lid, vierde alinea (consumptievermindering) jo. bijlage, onderdeel A	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904	Zoals bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, richtlijn 2019/904

Artikel 4, eerste lid, vijfde alinea (consumptievermindering) jo. bijlage, onderdeel A en jo. artikel 13, eerste lid, onder a	Artikel 15d, derde lid, Besluit verpakkingen, en feitelijke handelingen	Geen	-
Artikel 4, tweede lid, (consumptievermindering) jo. bijlage, onderdeel A	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 5 (handelsbeperking) jo. bijlage onderdeel B	Artikel 2 Besluit en artikel 15b Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 6, eerste en tweede lid (productvereisten) jo. bijlage onderdeel C	Artikel 15c, eerste en tweede lid, Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 6, derde lid (productvereisten) jo. bijlage onderdeel C	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 6, vierde lid (productvereisten) jo. bijlage onderdeel C	Artikel 15c, derde lid, Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 6, vijfde lid, eerste alinea, onder a en b, (productvereisten) jo. bijlage onderdeel F	Artikel 15c, vierde, vijfde en zevende lid, Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 6, vijfde lid, tweede alinea (productvereisten) jo. bijlage onderdeel F	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 7, eerste lid (markeringsvoorschriften) jo. bijlage onderdeel D	Artikel 3 Besluit en artikel 15e Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 7, tweede lid (markeringsvoorschriften) jo. bijlage onderdeel D	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 7, derde lid (markeringsvoorschriften) jo. bijlage onderdeel D	Behoeft geen implementatie; verwijst naar bestaand recht	Geen	-
Artikel 8, eerste lid	Artikel 4, eerste lid, artikel 5,	Bepalen doelstelling UPV	Voor artikel 15f

(UPV) jo. bijlage onderdeel E	eerste lid, Besluit en artikel 15f, eerste tot en met derde lid, Besluit verpakkingen		aangesloten bij bestaande doelstellingen in artikelen 2, derde lid, en 6 Besluit verpakkingen
Artikel 8, tweede lid (UPV) jo. bijlage onderdeel E, afdeling I	Artikel 15f, tweede en derde lid, Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 8, derde lid, eerste alinea, onderdelen a t/m c (UPV) jo. bijlage onderdeel E, afdeling II	Artikel 4, eerste lid, Besluit	Producenten kosten laten dragen voor andere zaken dan in de onderdelen a t/m c	Wordt geen gebruik van gemaakt
Artikel 8, derde lid, eerste alinea, onderdelen a t/m c (UPV) jo. bijlage onderdeel E, afdeling III	Artikel 5, eerste lid, Besluit	Producenten kosten laten dragen voor andere zaken dan in de onderdelen a t/m c	Wordt geen gebruik van gemaakt
Artikel 8, derde lid, tweede alinea (UPV) jo. bijlage onderdeel E, afdeling III	Artikel 5, eerste lid, Besluit	Als alternatief voor openbare inzamelsystemen kan gekozen worden voor een specifieke inzamelstructuur voor afval van tabaksproducten.	Later te bepalen
Artikel 8, vierde lid, eerste alinea, m.u.v. laatste zin (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Op grond van artikel 9.5.2, zevende lid, Wm, in een ministeriële regeling regelen	Bepalen op welke wijze deze kosten worden vastgelegd	Later te bepalen
Artikel 8, vierde lid, eerste alinea, laatste zin (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Eventueel op grond van artikel 9.5.2, zevende lid, Wm, in een ministeriële regeling regelen	Mogelijkheid keuze voor een passende meerjarige vaste bijdrage	Later te bepalen
Artikel 8, vierde lid, tweede alinea (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 8, vijfde lid, eerste alinea (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Bestaand recht in Hoofdstuk 10 Wm en artikel 2, eerste lid, artikel 4, tweede lid,	Geen	-

	onder d, en derde lid, onder a, artikel 6, Besluit UPV		
Artikel 8, vijfde lid, tweede alinea (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Behoeft geen implementatie; Bestaand recht in artikel 9 Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 8, zesde lid, (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Behoeft geen implementatie	Geen	-
Artikel 8, zevende lid, (UPV) jo. bijlage onderdeel E	Artikelen 4, tweede lid, 5, derde lid, en 6, vierde lid, Besluit en artikel 15f, vierde lid, Besluit verpakkingen	Geen	-
Artikel 8, achtste lid, eerste en tweede alinea (UPV)	Artikel 6, eerste en tweede lid, Besluit	Vaststellen jaarlijks minimum inzamelingspercentage	Oplopend percentage, met bevoegdheid minister tot jaarlijkse bijstelling.
Artikel 8, achtste lid, derde alinea, jo. artikel 13, eerste lid, onder d (UPV)	Artikel 6, vijfde lid, Besluit en feitelijke handelingen	Geen	-
Artikel 8, negende lid, eerste alinea (UPV)	Artikel 6, derde lid, van het Besluit	Geen	-
Artikel 8, negende lid, tweede alinea (UPV)	Behoeft geen implementatie: verwijst naar bestaand recht.	Geen	-
Artikel 8, negende lid, derde alinea (UPV)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 9, eerste lid, m.u.v. de laatste zin (gescheiden inzameling) jo. bijlage onderdeel F	Behoeft geen implementatie; wordt al geïmplementeerd in artikel 6a (nieuw) Besluit verpakkingen	Keuze van maatregelen om de voorgeschreven hoeveelheid gescheiden inzameling van drankflessen van max. 3 liter te behalen.	Zie artikel 6a (nieuw) Besluit verpakkingen
Artikel 9, eerste lid, de laatste zin	Artikel 6a, tweede lid, (nieuw),	Uitzondering niet gescheiden inzamelen	Gebruik wordt gemaakt van 43

(gescheiden inzameling) jo. bijlage onderdeel F	Besluit verpakkingen	(artikel 10, derde lid, onder a, van de kaderrichtlijn afvalstoffen).	de uitzondering in artikel 10, derde lid, onder a, van de kaderrichtlijn afvalstoffen.
Artikel 9, tweede en derde lid (gescheiden inzameling) jo. bijlage onderdeel F	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 10 jo. bijlage G, nrs 1-8, jo. artikel 8	Artikelen 4, eerste lid, onder a, 5, eerste lid, en 6, derde lid, onder a, Besluit en 15f, tweede lid, Besluit verpakkingen.	Geen	-
Artikel 10 jo. bijlage G, nr. 9	Behoeft geen implementatie; feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 11, eerste alinea (coördinatie van maatregelen)	Behoeft geen implementatie	Geen	-
Artikel 11, tweede alinea (coördinatie van maatregelen)	Behoeft geen implementatie. Onderhavig besluit is niet in strijd met de wetgeving inzake voedselveiligheid en –hygiëne.	Geen	-
Artikel 12, eerste alinea (specificaties en richtsnoeren inzake kunststofproducten voor eenmalig gebruik)	Behoeft geen implementatie	Geen	-
Artikel 12, tweede alinea (specificaties en richtsnoeren inzake kunststofproducten voor eenmalig gebruik)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-

Artikel 13, eerste lid, onderdeel a, jo. artikel 4, eerste lid, vijfde alinea (informatiesystemen en rapportage)	Artikel 15d, derde lid, Besluit verpakkingen, en feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, onderdeel b, jo. artikel 4, eerste lid, vijfde alinea (informatiesystemen en rapportage)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, onderdeel c, jo. artikel 9, eerste lid (informatiesystemen en rapportage)	Behoeft geen implementatie; wordt al geïmplementeerd in artikel 6a (nieuw) Besluit verpakkingen en feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, onderdeel d, jo. artikel 8, achtste lid, derde alinea (informatiesystemen en rapportage)	Artikel 6, vijfde lid, Besluit, en feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, onderdeel e, jo. artikel 6, vijfde lid (informatiesystemen en rapportage)	Artikel 15c, zesde en zevende lid, Besluit verpakkingen, en feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, onderdeel f, jo. artikel 8, derde lid (informatiesystemen en rapportage)	Artikel 5, tweede lid, Besluit, en feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, eerste lid, tweede en derde alinea (informatiesystemen en rapportage)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 13, tweede lid, (informatiesystemen en rapportage)	Behoeft geen implementatie; wordt al geïmplementeerd in de UPV-amvb	Geen	-
Artikel 13, derde en vierde lid, (informatiesystemen en rapportage)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie; gericht tot de Commissie	Geen	-

Artikel 14 (sancties)	Artikel 1a, onder 2°, van de Wed jo. artikel 9.5.2 Wm	Geen	-
Artikel 15 (evaluatie en toetsing)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie: gericht tot de Commissie	Geen	-
Artikel 16 (comitéprocedure)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	-
Artikel 17, eerste lid (omzetting)	Artikel 8 Besluit	Geen	-
Artikel 17, tweede lid (omzetting)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie: feitelijke handeling	Geen	-
Artikel 17, derde lid (omzetting)	Behoeft geen implementatie	Overeenkomsten in plaats van een wettelijke regeling	Hier wordt geen gebruik van gemaakt
Artikel 18 (inwerkingtreding)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	-
Artikel 19 (adressaten)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	-

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,